Shri Raghunatha Temple MSS. Library, JAMMU

No. ५६०५ घ

Title कौलार्चन दीपिका श्रीज्ञानतन्त्र

Author तोतकौलः

Extent १०८ AGE. १६४६ संवत्

Subject तन्त्रशास्त्र संपूर्णम्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नं० ५६०५-घ

श्रीज्ञानतंत्र (तन्त्रम्)

पत्राणि १०४ (संपूर्णम्)

~~नं० ११३९~~

१

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नं० ५६०५-घ

दीपिका
कौलार्चन (श्री ज्ञान तन्त्र (तन्त्रशास्त्र)
पत्राणि १०४ (संपूर्णम्)
तौत कौल:

5605
F 104

नं० ११३९ क
श्री [illegible]
१०४ पत्राणि
[illegible]
[illegible] १४४६

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कौलार्चनदीपिका

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१

ॐश्रीगणेशाय नमः ॐ नमः परमदेवतायै ॐ कुल
दीपिकायै ॐ कुलधर्मं मनाहत्य पशुशास्त्राणि योऽभ्यसे
त् स्वगृहे पायसं त्यक्त्वा भिक्षामटति दुर्मतिः १ विहा
य कुलधर्मं यः पशुधर्मरतो भवेत् तडागादिवत्स्मार्तो
मगात्संसारमधावति २ नापि लोभान्न च क्रोधान्न हि द्वेषा
न्न मत्सरात् न कामान्न भयाद्वापि कुलधर्मं परित्यजेत् ३

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चतुर्वेदी कुलाज्ज्ञानी श्वपचादधमः प्रिये श्वपचोपि कुल
ज्ञानी ब्राह्मणादतिरिच्यते ४ प्रवृत्ते भैरवीचक्रे सर्वे वर्णा
द्विजातयः निवृत्ते भैरवीचक्रे सर्वे वर्णाः पृथक् पृथक् ५ आ
मिषाम्बरसौरभ्यहीने यस्य सुखं भवेत् प्रायश्चित्ती स वर्ज्यः
श्वपशुरेव न संशयः ६ उत्तमा नित्यपूजा स्यात् मध्यमं पूर्वपू
जनं मासपूजाधमा देवि मासाद्र्ध्वं पशुर्भवेत् ७ कामा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
२

ख्यातत्त्वे पञ्चतत्वेन देवेशि महापातकराशयः नश्यन्ति तत्क्षणेनैव तूलराशिमिवानलः ८ यत्रैव पञ्चतत्वानि तत्र देवी वसेद्ध्रुवं पञ्चतत्वविहीने तु विमुखी जगदम्बिका ९ जम्बुद्वीपे कलौ देवि ब्राह्मणो हि विशेषतः पशुर्न स्यात्पशुर्न स्यात्पशुर्न स्याच्छिवाज्ञया १॰ नानुकल्पः कलौ दुर्गे नानुकल्पः कलौ युगे न सन्देहो न सन्देहो न सन्देहः कलौ युगे ११

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शिलायांसस्यवापश्चनभवेदङ्कुरोयथा अनाहृष्टोद्दितो
देविकर्षणञ्चयथानहि १२ अलंविनास्त्रियांदेविजनोऽ
पत्यंप्रजायते गमनञ्चविनादेविस्थानप्राप्तिर्यथानच
१३ अनोदेव्याःसाधनंचपञ्चतत्वंविनाहृथा कालीतारा
मन्त्रंप्राप्यवीराचारंकरोतिन १४ शुद्धत्वेनशरीरेणप्राप्ते
नेनननचान्यथा तत्रियोपितथादेविवैष्णवपञ्चाण्डालतो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्त्री॰
३

व्रजेत् १५ सुन्दसुन्दकरत्वं च यातियानि न संशयः नसारः कदलीहृद्दोवंशादण्डेयथाप्रिय १६ दर्शनेनतथामुक्तिर्नास्तिनास्तितथाप्रिये कुलोड्डीशे पूजाकालेविनानैवपशुपश्यन्ति दिगम्बरां १७ आयुर्घाहीयनेहष्ट्वापीत्वाचनरकंव्रजेत् सौत्रामण्यांकुलाचारेब्राह्मणःप्रपिबेत्सुरां १८ अन्यत्र कामतःपीत्वाप्राप्यश्चित्तीयनेध्रुवं तडक्रेरुद्रजामले सत्ये

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्रमाद्युक्तवर्णैः स्त्रीराज्यमधुपिष्टकैः १९ त्रेतायां पूजि
ता देवी हुतेन सर्वजातिभिः मधुभिः सर्ववर्णैश्च पूजयेद्द्वाप
रे युगे २० पूजनीया कलौ देवी केवलै रामवैश्यतैः कुला
म्रतेन च सौत्रामण्यो कुलाचारे ब्राह्मणः अपिबेत्सुरां २१ अ
न्यत्र कामतः पीत्वा प्रायश्चित्तीयते ध्रुवं अत्रापि संशयो ना
स्ति उड्डीशोत्तरखंडे किं तु वत्स विनाऽहं हे चेतः कस्मात्प्रसी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
४

इति २२ अन्तःशुद्धिर्मनःशुद्धिर्हंतशून्याकर्णंभवेत् सर्वाहेतुः
कारणञ्चपरमामृतमेवच २३ ज्ञानदाशुभदातीर्थमदिरा
मोदिनीसती कुलदाकुलगंगाचपावनीतारिणीतिच २४
ममनामानिगोप्यानिजानीहिकुलनंदन तत्स्वरूपांमदो
न्मनांमदिरांशांवसूचणां २५ ध्यायेस्त्रीतिसुरांदेवीस्मरेसद
तींशुभदांशुभं लोचनेनोभिवीक्षेथाःसदाशान्तेनचेतसा २६

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ज्ञानदाचमहेः श्गातिसमाश्रेयाश्रुगोश्रुगो हेतुशून्याःक्रिया

नष्टानान्नःश्रुद्धिर्नवाहवं २७ देहंहयेवजानीहिवत्सम

न्सायनंविना सायनेचहयाश्रुत्रहेतुवादंविनाशृणु २८

श्रुत्रकेवलजापेनसिद्धिःस्यादितिनिश्चितं नस्माजपम

हादेवमोदिनीमुदितःसदा २९ ब्रह्महत्यादिपापानिजन्म

जन्मकृतान्यपि नश्यन्तिविन्दुमात्रेणनारिणीरसनाग

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
५

ना ३९ ऐश्वर्यादिलताप्रज्ञारतिप्रज्ञाचमुक्तिदा वीराणांसाध
नेकामंसिद्धयेभावनाजपः ३१ नभावेनविनासिद्धिर्नभा
वेनविनाजपः नभावेनविनाहेतुःसर्वेभावप्रतिष्ठिते
३२ अनस्तनारिणीवत्समनेजःस्वरूपिणी जानीहिभक्ति
संयुक्तात्मामाश्रयविधानतः स्वधर्मसेवनाहत्सनैनेदो
षाभवंतिहि अन्येचबहवोदोषानष्यन्तियुक्तियो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गतः ३४ शापाश्चञ्चलचित्तानांब्रह्मादीनामिहोदिताः म
न्त्रेणचसमुद्धृत्यममपूजापरोभव ३५ ममस्वरूपांतांदे
वींपवित्रांविद्धिसर्वदा तयाचिनामनोनित्यंमालिन्यंन
परित्यजेत् ३६ परित्यक्तेचमालिन्येमनोदेहेस्वरूपभा
क् ग्रतःस्वरांसमाश्रित्यसाधयन्तंऊरुयन्ततः ३७ ग्रप्र
काशंग्रहणंनमंस्वरंवसर्वविशोधनं प्रकाशपनेति

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्त्री॰
८

न्दनेवाप्रकटंक्रियतेथवा ३८ ऊलंतस्यनाशायामितद्वक्तं
श्रीयतेगणैः अतउत्तरखण्डीयेविरमात्वंमहेश्वर ३९
ऊलप्रकाशोनाशायसिद्धयेपरिगोपनं एवमेवंवि
लोक्यैवंभवशांतोऽचभैरव ४० श्रीशिवउवाच प्र
णतोस्मिमहाकालिकपयावदस्तविते येनधांतोऽ
मयादेविविमुग्धेमोहितोल्पहं ४१ पाणाण्डाहप्रकायेस्त्र

6

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्वज्ञनाहं प्रकाशवान् भविष्यामि नपार्वत्यदेवो महापार्व

त्यदेवेति नविनासहरयासिद्धिर्नदिनासहरयामन्तुः न

विनासहरयापूजासहराहीनोऽसहरोभवेत् ॥ ३ ॥ सहरोविना

भ्रमोनैवहरीभवतिशङ्कर ॥ भमडडेरहंहरेनस्मान्त्व

राश्रितोभव ॥ ४ ॥ महाचीनक्रमेणैववर्वेणैयाः सर्वदा

शिव स्थिरचित्तेनशान्तेनकर्तव्यंयमिनात्वया ॥ ५ ॥

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
८

1

श्रादौकुलामृतंपानंततःशुद्धातिमानसं कुलीनःसर्वदाश्रे
ष्ठःसर्वयोगेश्वरेश्वरः ४८ श्रीपद्मोवाच वत्सगोप्यंपु
नर्गोप्यंपुनर्गोप्यंपुनःपुनः अगोपनात्सिद्धिहानिरित्ये
वंकथितंत्वयि ४९ शृणुभैरवमूलंहिज्ञानमेकंयथो
नरे स्त्रियंवीक्षतत्स्पर्शात्यश्यपत्स्वराघूर्णितलोचनः ५०
सतूद्विग्नमनावत्सकेवलंजपमाचर केवलंमातृरूपे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णतां पश्यत्परिनन्दितः ४९ जपो हि सर्वज्ञानानामहमे
वनसंशयः योनितन्त्रे मैथुनेन विना मुक्तिर्नैनिपुणस्य
स्य निर्णयः ५० क्षतिस्मृतिपुराणानि कथितानि विविधा
नि च पशूनां बुद्धिनाशाय सृष्टाएव मयाणवल्लभे ५१ प
रमानन्दरूपेण भजेयोनिं समुज्ज्वलां विशेषतः कलि
युगेयोनिरूपो जगन्मयी ५२ यो भजेत्परया शक्त्यातस्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
८

मुक्तिः करे स्थिता दक्षिणा तारिणी सिद्धिर्नैव चीनक्रमं विना ५३

स्वस्मिन्मन्त्रे यस्त्वाचारः समपव परमो मतः फलहानिस्त्वविश्वा

सात्तस्माज्ज्ञाव परो भवेत् ५४ यदत्र लिखितं देवि तन्त्रे च यो

निसंज्ञिके तत्सर्वं साधकानां च कर्तव्यं भावमिच्छता ५५

श्मशानं परया भक्त्या सावधानावधारय यस्मै कस्मै न वाग्नं

वंशाणान्ते च न संशयः स्वयोनिरिव देवेशि गोपनीया म

दाक्षिये न्मरूढं तेप्रवक्ष्यामिसत्यंसत्यंहृतिष्ठितं यस्यान्तु
ष्ठानमात्रेणभवाब्धौनननिमज्जति योनिरूपामहामाया
लिंगरूपःसदाशिवः ५८ रेतस्मात्नर्पणंतत्रमध्येमांसे
श्वसुन्दरि योन्यांलिङ्गंसमालिप्यशाक्तोसर्वंसमर्पयेत्
५९ तत्वेनतोषयेद्देवीभगरूपांजगन्मयी ग्रत्याचाते
नदेवेशब्रह्महत्याव्यपोहति नाल्पपुण्यवतान्दुर्गेविश्वा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
५

१

सोजायतेध्रुवं सर्वसाधनमध्येतुयोनिसाधनमुत्तमं भुक्त्वा
पीत्वाचदेवेशियदियोनिंप्रपूजयेत् कोटिजन्मार्जितंपा
पंतत्क्षणादेवनश्यति भोगेनलभतेमोक्षंभोगेनलभ
तेसुखं तस्मात्सर्वप्रयत्नेनसाधकोभोगवान्भवेत् यो
निनिन्दांघृणांलज्जांमतिमान्वर्जयेत्सदा कुलाचारप्रसंगे
नयदियोनिंनपूजयेत् किंतस्यसाधनैर्लक्षैः सर्वंतस्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हत्याभवेत् योनिदर्शनमात्रेणमुक्तःकोटिकुलैःसह
चन्द्रसूर्योपरागेचयदियोनिम्प्रपूजयेत् तर्पणंयोनि
तत्त्वेनपुनर्जन्मनविद्यते योनिमूलेवसेद्देवीयोन्याञ्च
नगनन्दिनी कालीतारायोनिचक्रेकुन्तलेछिन्नमस्तका
भावचूडामणौ पीयतेवाद्यतेयद्यत्तत्सर्वंकुण्डली
मुखे हुत्वासिद्धिमवाप्नोतिनचबंधेनबध्यते भिक्षा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री०
१०

10

कार्यीनचस्वार्थेकुंडलिन्याःकृतेपुनः हेमान्तर्देहिमेभिन्नो
कुंडलीत्वर्पयाम्यहं श्रवपूताश्रमेस्थित्वाभैरवानन्दतत्परः
भैरवोऽहंनचान्योऽस्तिनदेवोमत्परःक्वचित् तन्त्रमन्त्राचे
नेसर्वंमयिजातंनचान्यथा शिवोहंभैरवानन्दमत्वो
हंकुलनायकः रक्तचन्दनदिग्धांगोरक्तकौपीनभूषितः
रक्तमाल्याम्बरधरोहेतुयुक्तःसदाभवेत् एवंभिक्षाट

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नेभिस्तभैरवावारनत्परः क्षीयतेनचपापेनवर्द्धतेन
चमायया आत्मनंभावयेन्मन्त्रीदेवीरूपःकुलेश्वरः न
पूजानापिसन्ध्यापिननिष्ठानव्रतादिकं पूर्णोहंभैर
वश्चाहंनित्यानन्दोहमव्ययः स्रगंत्विपुष्पमालाभिर्मु
क्तालङ्कारभूषणः नान्यस्मादधिकोदेवइतिचिन्तापर
रायणः भुक्त्वाचमार्दकंद्रव्यंभवेत्कुलपरायणः सायके

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
११

त्रोभमापन्नेममत्तोभःप्रजायते तस्माद्यत्नाद्भोगयुक्तोभ
वेद्वीरवरःसुधीः भोगेनमोक्षमाप्नोतिभोगेनकुलसाध
ने यद्यद्वदतिनिद्रातियत्करोतियदर्चति तत्सर्वंकुल
रूपञ्चध्यात्वाचविहरेत्सुधीः एकाकीनिर्जनेदेशेश्मश
नेपर्वतेनेवने शून्यागारेनदीतीरेनिःशङ्कोविहरेन्मुदा
वीराणांजपकालस्तुसर्वकालःप्रशस्यते सर्वदेशे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सर्वपीठेकर्तव्यंनात्रसंशयः यदिविक्षोभवेद्दुष्टःकुलद्र
व्यपरायणः सर्वदापूजयेद्देवीमस्नातःकृतभोजनः
उद्यानेवाविविक्तेवाकर्तव्यंकुलतोषणं दिव्यवीरेनभेदो
स्तियोभेदःमत्तकथ्यते शान्तोविनीतोमधुरःकलालाव
एयसंयुतः दिव्यस्तुदेवताश्रायोवीरश्चोद्धतमानसः
विभूतिभूषणोवापिचन्दनाद्यैर्विलेपितः रक्तचन्दनदि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
१२

ण्यांगो वैष्णवो वाप्यवैष्णवः आकरगोपनो वापि व्यक्तो वा कु
लभैरवः असंस्कृतः केशजालः संस्कृतो वा कुलेश्वरः क्वचि
च्छिष्टः क्वचिद्भ्रष्टः क्वचिद्भूतपिशाचवत् अपमाने च पूजा
यां तुष्टः पुष्टः सदा भवेत् बालो वा यौवनोन्मत्तो वृद्धो वा
सुन्दरीन्तथा कुत्सितो वा महाढ्यं नमस्कृत्य विभाव
येत् उड्डीशोत्तरखण्डे नातः परन्तरं ज्ञाने त्रिषु लोके

12

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ष्टुवियन्ते एकामेवपरंज्ञात्वैवस्वतन्त्रारिणींविना कदा
चिज्ञेयपदयेनततःसासर्वयोगिनी संगोप्यायदिवस्त्वं
क्रियामेवंकरिष्यसि अवश्यमेवकालेन्तत्तदाहृत्स्प
सिध्यंकर नवक्तव्यंकदाचन गोपनीयं ३ प्रयत्नतः स
मपूजापरोभूत्वाशाप्याद्योशक्तिसंयुतः परमानन्दरूपे
णजपनित्यंदिगम्बर मयोक्तंसत्यमेवैतद्वत्सस्व

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१३

13

एडदिगम्बर जपात्सिद्धिः र्न संशयः॥

तस्मादद्वैतभावेन जपरात्रिन्दिवं शिव श्रवणं पममत्रूप
स्पदर्शीकस्त्वं सदाशिव श्रीमदाचारसारतन्त्रे स्नानादिमा
नसं शौचं मानसप्रभवो जपः पूजाच मानसन्दिव्यं मान
संतर्पणादिकं सर्वंदैवशुभः कालो नाशुभो विद्यते क्वचि
त् नविशेषो दिवारात्रौ न सन्ध्यायां महानिशि वस्त्रा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सनस्थानगेहदेहस्पर्शादिवारिणः शुद्धिं नचाचरेदत्र

निर्विकल्पमनश्चरेत् नात्रशुद्ध्याद्यपेक्षास्तिनवामेध्या

दिदूषणं सर्वदापूजयेद्देवीमस्नातःकृतभोजनः महा

निशिशुचौदेशेबलिंमन्त्रेणदापयेत् येषांचित्तेभाग्य

वशात्कुलज्ञानंप्रकाशयते तेवन्द्यास्तेमहात्मानस्ते

कृतार्थानरोत्तमाः एषामुत्पद्यतेचित्तेकुलज्ञानंमपो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
१४

14

दितं ज्ञासिताहिमयापूर्वं पशुपवः शास्त्रमोहिताः कुलधर्मं
नजानन्तिनतोज्ञानाभिमानिनः पशुशास्त्राणिसर्वाणिम
यैवकथितानिच मूर्त्यन्तरेणमन्त्रेणमोहनायदुरात्मनां
महापापवशान्नृणांतेषुवांछाभिजायते तेषांहिसद्गति
र्नास्तिकल्पकोटिशतैरपि योनिमण्डलमासाद्यमूलवि
द्यांजपेत्तुयः षण्मासैःसिद्धिमाप्नोतिविनाहोमार्चना

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दिभिः यदिभाग्यवशाद्देवियोनिमुद्राविलोकिता प्रणाम्य

दण्डवद्भूमौमनसाजपमाचरेत् भगरूपामहादेवीयो

गिनीयोनिरूपिणी तस्माद्यत्नेनमन्त्रज्ञोमहामुद्रां स

मर्पयेत् योनौनिष्ठज्ञासर्वंचमत्स्यमांसंतथामधु कुल

द्रव्याणिचैतानिभक्षयेत्कुलकौलिकः संस्पृश्यपवामेकु

लजांकुलपूजारतोभवेत् देयंतस्यैपानमर्घ्यंत्वाद्यंतन्तु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
१५

15

एवं तः प्रिये प्रविष्टपयोनि मंत्रञ्चजपेन्मन्त्रमनन्यधीः श्रा
त्मानं भैरवं मत्वा योनिं भगवतीन्नया भैरवाचारसम्पन्नः
प्रविष्टयोनिमण्डले या शक्तिः सा महादेवी केवलानन्दरूपि
णी तयो नौ च नरः सिद्धः साधको वीरवल्लभः इति ज्ञात्वा जपेद्वि
द्यां केवलं भावतत्परः जातिसम्बन्धबुद्धिः स्यान्नकदापि च सा
धकः जातिसम्बंधतो देवि नरकं प्रतिपद्यते उच्छिष्टं म

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नयेत्स्त्रीणां दयान्नोच्छिष्टमेव हि शक्त्युच्छिष्टं पिबेद्द्रव्यं
शिवोच्छिष्टञ्च चर्वणं शक्तिवीरप्रसादेन किं न सिद्ध्यति
भूतले योनितन्त्रे शक्तिमन्त्रपुरस्कृत्य यो वै योनिपू
जकः स धन्यः स कविधीमान्सर्वज्ञोपि हराहरैः ब्रह्मा
यदि चतुर्वक्त्रैः कल्पकोटिशतैरपि न दावक्तुं न शक्नो
ति किमन्यैर्बहुभाषितैः यदि भाग्यवशेनैव सप्र

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
१९
16

ष्ठां योनिमाप्नुयात् तदैव महतीं पूजां कृत्वा मोक्षमवाप्नु
यात् आनीय प्रमदां कान्तां घृणालज्जादिविवर्जितां स्वकान्तां
परमाकान्तां वा सुवेशां स्थाप्य मण्डले प्रथमे विजया
न्दत्वा पूजयेद्भक्तिभावतः वामोरूपरि संस्थाप्य यजेद्यो
निं सकृत्तलां योनिगर्ते चन्दनञ्च दद्यात्सुगन्धं मनोहरं त
त्र चावाहनं नास्ति जीवन्त्यां संततं यामतुः तन्तुत्वे कारण

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्दत्वासिन्दूरेणार्द्धचन्द्रकं ललाटेचन्दनन्दत्वाहृत्सहृन्दे
ऊचोपरि अष्टोत्तरशतंजप्त्वातन्मध्येचववरानने ऊच
योमार्द्दनेऊर्यीकुंडकुंभखनपूर्वकं अष्टोत्तरशतेवापि
सहस्रंयोनिमंडले जप्त्वाचमन्त्रंस्तोत्रंचपठेद्भक्तिस
मन्वितः योनिदर्शनमात्रेणतीर्थकोटिफलंलभेत्
रजस्वलाभगान्दृष्ट्वास्पृष्ट्वाचसाधकःस्वयं अष्टोत्तरश

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तेजस्वाभवेन्नमिपुरन्दरः पर्योनौजपेन्मत्रं सर्वकालेच
सर्वदा देवीज्ञ्यायजेद्देवीपापंस्पात्रशक्तिहृपिणी य
मीर्थकाममोक्षार्थीचतुर्वर्गफलंलभेत् भोगीनैवतुयो
गीस्याद्योगीनैवतुभोगवान् भोगमोक्षात्मकःकौलोय
दियोनिंप्रपूजयेत् योनिपूजाविनादेवि सर्वपूजावृथा
भवेत् योनिमध्येप्रधानाहिचाण्डालगणनायिका त

श्री·
९

17

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्याःपूजनमात्रेणममतुल्योनसंशयः पापाशमेषु

नेयस्यहृणास्यादक्षरेणतस्याः पानेभ्रांतिर्भवेद्यस्यभेद

बुद्धिस्तुमायवे शक्तिमंत्रंपुरस्कृत्यसङ्गरान्माकर्षजपे

न् नत्रतिष्ठेत्साधकेन्द्रःशाक्तायुक्तोमहेश्वरः महाशांवे

नदेवेशिसर्वंकार्यंजपादिकं पञ्चतत्वंविनादेवियत्कि

ञ्चित्क्रियतेनरः तत्सर्वंनिष्फलंतस्यञ्चतेनरकमा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१८

18

सुयात् महाविद्यासु सर्वस्वैवयदियोनिंनपूजयेत् पुरश्च
र्याशतेनापितस्यमन्त्रोनसिद्ध्यति पुष्पांजलित्रयं दत्वा
योनिगर्तेमहेश्वरि जन्मान्तरसहस्राणांपूजातस्यप्रजा
यते गुरुरेवशिवःसाक्षात्तत्पत्नीतत्स्वरूपिणी तस्यार
मणमात्रेणकौलिकोनारकीभवेत् सर्वसाधारणींयो
निंमर्दयेत्साधकोत्तमः श्रीपार्वत्युवाच विधिनाकेन

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पूज्यामायायोनिरूपाजगन्मयी श्रीशिवउवाच तयालिङ्गंस
मुद्धृत्यपूजयेच्छक्तिरूपिणीं भगरूपामहामायालिङ्ग
रूपीसदाशिवः तयोःपूजनमात्रेणजीवन्मुक्तोनसंशा
यः पुष्पादिकंबलिंचैवसमयम्वानथैवच यदिनैवन
दाऽदुर्गैकारणेनप्रपूजयेत् मन्त्रनाकेबलेनापिनदायो
निंप्रपूजयेत् प्राणायामंयोनिगर्त्तेषडङ्गंमन्त्रनाप्रिये

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
१९

19

योनिमूले शतं जप्त्वा लिंगे योनिं प्रमार्जयेत् सर्वेषां साय
नानां च सुधर्मं परिकीर्तितं एतत्तन्त्रं च देवेशि न प्रकाश्यं
कदाचन न देयं परशिष्येभ्यो शिष्येभ्योपि विशेषतः स्ना
नकाले च देवेशि यदि योनिं निरीक्षयेत् सफलं जीवनं त
स्य साधकस्य सुनिश्चितं पश्चाद्योनिमात्रं तु स्वभावे च प्र
पूजयेत् योनिपूजनमात्रेण साक्षाद्विष्णुर्न संशयः स्वर्गे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मर्त्येचपातलेसंपूज्योमौसुरासुरैः योनितत्त्वंसमाख्या
यसंग्रामेप्रविशेद्यदि जित्वारणेचदेवेशिविजयीसन
संप्रायः किंगंगास्नानमात्रेण किम्वातीर्थादिसेवनात्
नास्तियोनिसमाभक्तियोन्यासर्वंहत्याभवेत् पंचव
क्त्रैस्सुदेवेशियोनिमाहात्म्यमेवच नदावक्तुंनशक्नोति
शृणुष्वनगनंदिनि नवयोनिप्रसादेनमहादेवत्वमा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
२॰

गतः नवीनऊन्नलायोनिंमर्द्दयेयोह्हिसाधकः समुक्ष्महादुःखाद्धोरसंसारसागरात् किंगंगास्नानमात्रेण किम्बातीर्थादिसेवनात् पूज्यतेसाधकेंद्रेणभगवद्रूपासदाप्रिये बहुनात्रकिमुक्तेन श्रृणुषकमलानने पूजनंसाधकानाञ्चसर्वसाधारणंप्रिये पञ्चतत्वंविनादेविचतुर्वर्ग्ये निष्फलंभवेत् शाक्तस्त्विष्टंपिवेद्द्रव्यंवीरेणसहचर्वणं प

20

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वं कृत्वा महायोनिं पूजयित्वा दिवानिशि भुक्त्वापीत्वा म
हेशानि विहरेत् क्षितिमण्डले विल्वपत्त्र तुलसीमालांश्च
यौ च हरिमन्दिरं कथोपकथनं देवेशि हरेर्गुणकीर्त
नं हरिनाम्नाजातभावो विहरेत् पशुसन्निधौ शुभाशुभत
रा पूजा प्रकटा ज्ञानिरेव च एवं पूजानकर्त्तव्या पशोरग्रे
च पार्वति पुष्पाञ्जलित्रयं दत्त्वा यदि योनिं प्रपूजयेत्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
२१

तस्मात्लभ्यानिकर्म्माणिनसन्त्रिभुवनत्रये सर्वेषामन्नमा
श्रित्यभोजनंचामृतात्मकं मैथुनञ्चमहेशानि सर्वयो
नौप्रशस्यते सदानन्दमयोऽङ्गैवीरश्चापिविराजते त
स्मायतमहंवक्ष्येसर्वंसर्वज्ञसाधनं स्नानादिमानसः
शौचंमानसःप्रभवोजपः पूजंचमानसन्दिव्यंमानस
न्तर्पणादिकं सर्वपवश्रुभःकालोनाशुभोविद्यतेक्वचि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त् नविशेषोदिवारात्रौनसंध्यायांमहानिशि वस्त्रासन
स्नानगेहदेहस्पर्शादिकेष्वपि शुद्धिंनचाचरेन्नत्रनिर्विकल्प
मनश्चरेत् दिक्कालनियमोनास्तिस्थित्यादिनियमस्तथा न
जपेकालनियमोनार्चादिष्वबलिष्वपि स्त्रीद्वेषोनैवकर्त्तव्यो
विशेषात्पूजनंस्त्रियः स्त्रियंगच्छन्स्पृशन्पश्यन्यत्रकुत्रा
पिसाधकः दत्वाभक्ष्यंजपेन्मन्त्रमभक्ष्यद्रव्यंयथारुचि खेच्छा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
२२

यानियमःप्रोक्तोवीरसाधनकर्मणि स्त्रियोदेवाःस्त्रियःप्राणाः
स्त्रियएवविभूषणम् स्त्रीसङ्गिनासदाभाव्यमन्यथास्वस्त्रि
यामपि यद्रक्तंभावसर्वस्वेसर्वतन्त्रेषुगोपितं द्रव्यभक्षणका
लेतच्छ्राद्धेपाश्रैनिवेदयेत् अथवाप्रथमंभागंनिक्षिप्यज
लमध्यतः श्मशानेप्रान्तरेगत्वाशक्त्यायुक्तस्तुसाधकः भुक्त्वा
द्रव्यंजपेन्मन्त्रंजन्मामेथुनमाचरेत् किन्दिव्यसाधनैर्लक्षैःकि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

म्वातच्चादिसेवनैः किंपूजाशतलक्षैश्च किंदानैस्तपसापि
व भगंविनामहेशानिसर्वंव्यर्थंवरानने यामभवेत् योनिपूज
नमात्रेणसर्वंसायनभाग्भवेत् नर्पणंयोनितत्त्वस्यपित
रःस्वर्गगामिनः लालयेच्चसदायोनिंउक्तलोकर्षणादि
ना क्रोडेकृत्वामहेशानिवामभवंकृतनेयदि तदाजन्मजि
तःपापैर्मुक्तःकोटिकुलैःसह शिष्याणांकन्यकायोनिंव

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

भूयोनिर्विशेषतः केवलंभक्तिभावेनगत्वापुष्पैस्तुपूजये
त् इहलोकेसर्वंभुक्त्वादेवीलोकेमहीयते पूजाकालेच
देवेशियदिकोप्यत्रगच्छति दर्शयेद्वैसर्वांमुद्रांविसृज्या
संतथासर्वं योनिजन्नलमादाययदिराजगृहंव्रजेत् तस्य
कार्याणिसर्वाणिसफलयन्त्येनसंशयः अहंब्रह्माचविष्णुश्च
मुनयश्चामलाशयाः आब्रह्मस्तम्बपर्यन्तंयोनौसर्वंप्रजा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यत्ते योनितत्त्वस्य माहात्म्यं को वेद भुवनत्रये मद्यमांसं
तथा मत्स्यं मुद्रा मैथुनमेव च पंचतत्त्वं विना देवि सर्वं च
विफलं भवेत् यदि भाग्यवशेनैव कुलीनदर्शनं भवेत्
महाभोज्यैश्च संतोष्य प्रार्थयेद्धृदयंगतं आगच्छ साथ
कस्त्रेह योनिपूजनतत्पर तव दर्शनमात्रेण कृतार्थोऽस्मि
न संशयः पशुना सह संलापः पशुसंसर्ग एव च यदि दे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
२४

२५

वात्सल्यादेवियोनिदर्शनतत्परः तिलकंयोनितत्वेनतदा
युक्तोभविष्यति कुमारीपूजनेवर्गेकुलीनभोजनन्तथा प्र
यानद्वयमेतस्मिन्यस्येदविश्वनिश्चिते अन्तःशाक्ताबहिः
शैवाःसभायांवैष्णवामताः नानामूर्तिधराःकौलाविचर
न्तिमहीतले जन्मान्तरसहस्रेषुयस्यवंशोप्रजायते कुली
नस्तत्कुलंज्ञेयंपवित्रंनगनन्दिनि पादप्रक्षालनंयत्रकु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लीनः कुलते यदि तस्य देहं त्वगेहं त्वचनन्नायो यपश्य
ते पशुं हत्वैव भाने च नत्सर्वं निष्फलं भवेत् कुलीनस्य
च माहात्म्यं मया वक्तुं न शक्यते कुलीनं त्वापि सन्नो
ष्य मुक्तः कोटिकुलैः सह केवलं कुलयोगेन प्रसीदा
मि न संशयः चतुर्थाश्रमिणां देवि विश्वव पूजाम्य मोम
हान् तत्राहं कुलयोगेन महादेवत्वमागतः स्वात्म

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
२५

योनिविभेदेत्तुयत्किञ्चित्साधकोत्तमः कुम्भीपाकेषु
पच्यन्तेयावदाहूतसंप्लवं शक्तिरूपायदादेवीवि
परीतरतायदि तदाकोटिकुलैःसार्द्धंजीवतन्त्वसृजीवि
तम् योनिप्रक्षालनतोयेनलिङ्गप्रक्षालनेनच पूजयित्वा
महायोनिमर्घ्यंदद्याद्धियानतः ततोयंत्रिविधंकृत्वामा
गंशक्त्यैनिवेदयेत् भागद्वयंतत्रयामन्त्रीकारणेन

25

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मवस्थितं मिश्रयित्वा महादेवि पिवेत्साधकसत्तमः ऊ
लार्सवेद्ब्रलास्यात्सलिलेविसृर्गन्येतद्द्रव्यनद्दसे प
रमात्मानदानन्दे तस्मात्सेव्यमिमं प्रिये मांसाभावेत्त
लमृतंसार्द्रकंनागरन्तुवा आदायपूजयेद्देवि नान्य
थानिष्फलंभवेत् मत्स्यमांसादिहीनेन मद्येनापि च
तर्पयेत् नकुर्यामत्स्यमांसाभ्यांविनाद्रव्येणपूज

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
२८

२८

ने पिष्टितन्तिलमात्रन्तु तिलार्द्धमलिविन्दुना सकृत्तर्प
णमात्रेणकोटियज्ञफलंलभेत् कुलपूजासमंनास्तिपु
ण्यमन्यज्जगत्त्रये तस्माद्यःपूजयेद्भक्त्याभुक्तिमुक्त्योःस
भाजनः अनधीतस्यशास्त्रस्यहोतुर्भक्तोदृढव्रतः कुल
पूजारतोयस्तुसमेप्रियतमोभवेत् चतुर्णामपिव
र्णानामाश्रमाणामधीश्वरि पुंस्त्रीनपुंसकानान्तुपू

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

जिताऽत्वंसदाशिवे इहामुत्रफलेदयात्स्वजितात्तवपूरिव
अपूजिताऽत्वंदेवेशि ङःखदाकुलक्षरिव कुलपूजाविना
देविकरोत्येनत्सङ र्मतिः सयातिनरकंघोरमेकविंश
तिभिःकुलैः तस्मात्सर्वप्रयत्नेनकुलपूजारतोभवेत्
लभतेसर्वसिद्धीश्चनात्रकार्याविचारणा महाघोडशादा
नानिकृत्वाचयत्फलंलभेत् तत्फलंसमवाप्नोतिकृत्वा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री· २७

श्रीचक्रदर्शनं साईत्रिकोटितीर्थेषु स्नात्वा यत्फलमाप्नुया
त् तत्फलं लभते मर्त्यः कृत्वा श्रीचक्रदर्शनं बहुनोक्तेन किं दे
वि यथा भक्त्या ददाति यः कुलचार्याय पूजार्थं कुलद्रव्यं सपर्म
वित् समर्पयन्ति ये भक्त्या चावाकराभ्यां पिशिता सर्वे उत्पादय
न्ति चानन्दं मत्प्रियाः कौलिकाश्च ते श्रावयोः परमाकारं सच्चि
दानन्दलक्षणं कुलद्रव्योपभोगेन परिस्फुरति नान्यथा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्वन्नः स्यात्तु भवोल्लासो मनोवाचामगोचरः ऊलद्रव्योपमो
गेनजायते नान्यथा प्रिये सेवितेच ऊलद्रव्ये ऊलतत्त्वार्थ
दर्शिनः जायन्ते भैरवावेशाः सर्वत्र समदर्शिनः तमः प
रिहृतं वेष्म यथा दीपेन दृश्यते तथा मायाहतो ह्यात्मा द्र
व्यपानेन दृश्यते मन्त्रपूतं ऊलद्रव्यं गुरुदेवार्चितं प्रिये
येपिबन्ति जनास्तेषां स्तन्यपानं न विद्यते मयत्तु भैरवो दे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्पी· २८

वोमदः शक्तिः समीरिता अहोभुर्क्तनडभयंमोहयेत्रिदशा
नपि तन्मेरेयंशिवपीत्वायोगा-- -- यतेनरः सत्र्यानेकप
रोभूत्वासमुक्तः सचकौलिकः सुराशक्तिः शिवोमांसंतज्ञो
क्ताभैरवःस्वयं तयोरैकोसमुत्पन्नेस्यानन्दोमोक्षउच्यते आ
नन्दोब्रह्मणोरूपंतत्तदेहेव्यवस्थितं तस्याभिव्यञ्जकंम
द्यंयोगिभिस्तेनपीयते निःशङ्कोनिर्भयोधीरोनिर्द्वन्द्वो

२४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

निष्कृतकल्मषः निर्मितवेदशास्त्रार्थोवरदोवारुणीं पिबेत्
मन्त्रसंस्कारसंशुद्धामृतपानेन सुन्दरि जायते देवताभा
वोभवबन्धविमोचकः ब्राह्मणस्य सदायेयं क्षत्रियस्य रणा
मे गोलम्भने तु वैश्यस्य शूद्रस्यान्त्येष्टिकर्मणि देवान्पितॄन्स
मभ्यर्च्य देवि शास्त्रोक्तवर्त्मना गृहेस्मरन्पिबन्मद्यं खादन्मांसं
नदोषभाक् तस्यार्थं सर्वदेवानां वल्लभानार्थमेवच सेवे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्पी·
२९

51

त्तमद्यमांसानित्यमयाचेन्मद्यपानकी मन्त्रार्थस्फुरणार्थाय म
नसःस्थैर्यहेतवे भवपाशनिवृत्त्यर्थं मद्यपानं समाचरेत् से
वनेयःसुखार्थाय मद्यादीनि मद्यपानकी प्राशयेद्देवताप्रीत्यै
त्वभिलाषविवर्जितः अपशुभैरवं देवमकृत्वा मन्त्रतर्पणं
मद्यपानविधौ पीत्वा वीरोपि नरकं व्रजेत् मद्यपुष्पमसृक्कू
नमासवं तण्डुलोद्भवं यस्मानन्दं निर्विकारमामोदन्त्वमनो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हरं प्रसन्नहृद्यन्देवि देवताप्रीतिकारकं तद्वन्यद्घ्राण
मात्रेण प्रातक्रतुफलंलभेत् तस्यसम्पर्कमात्रेणती
र्थकोटिफलंलभेत् देवितत्पानतःसाक्षाल्लभेन्मुक्तिंचतु
र्विधां इच्छाशक्तिःस्मृतामोदेज्ञानशक्तिस्तुतद्रसे तत्स्वादे
चक्रियाशक्तिस्तदुल्लासेपरास्थिता पितृदेवादियज्ञेषु
वेदेहिंसाविधीयते आत्मार्थंप्राणिनांहिंसाकदाचि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री-
३-
३०

ज्ञोदितात्प्रिये अनिमित्तं क्षणं वापि छेदयेन्न कदाचन देवता
र्थं द्विजार्थं वा हत्वा पापैर्न लिप्यते असंस्कृतेनापि वेन्नीर्थं बला
त्कारेण मैथुनं स्वप्रियेण हतं मांसं रौरवं नरकं व्रजेत् स्वर्गा
दिषु एषु लोकेषु देवादन्यो यथा न हि तथैव चक्रमध्ये तु दे
वताः सर्वमानवाः जातिभेदो न चक्रेऽस्मिन् सर्वे शिवसमाः
स्मृताः वेदोपस्थितमेवं हि सर्वं ब्रह्मेति चाब्रवीत्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

बऽनात्रकिमुक्तेनचक्रमध्येकुलेश्वरि मद्रूपाःपुरुषास

त्वद्रूपावनिताःस्मृताः चक्रमध्येतुमूढात्माजातिभेदंक

रोतियः तंभक्षयन्तियोगिन्यस्त्वांशापेकुलनायिके म

यक्रमममहस्तैस्तुमांसमभारपानैरपि नतुष्यामिवरारो

हेभगलिंगामृतेविना नचक्राङ्कंनपद्माङ्कंनवज्राङ्क

मिदंजगत् लिङ्गाकङ्कभगाकङ्कतस्माच्छक्तिशिवा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
३२

ष्मकं शिवशक्तिसमायोगो यस्मिन्काले प्रजायते सा सन्ध्या
कुलनिष्ठानां समाधिस्थैः प्रतीयते कामुको न स्त्रियं ग
च्छेद नित्रनीमदवितां सद्यः संस्कारसंज्ञां विहितान्न
स्त्रियं व्रजेत् उत्तमा नित्यपूजा स्यान्मध्यमं पर्वपूजनं मा
सपूजाधमा देवि मासात्तु पशुर्भवेत् विहितैर्मदिभि
र्द्व्यौ मासात्तु समर्चयेत् मद्यं मांसं च मत्स्यं च मुद्रा मै

५१

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पुनमेवच मकारपञ्चकन्देविदेवताप्रीतिकारकं मा
दिपञ्चकमीशानिदेवताप्रीतयेस्थयीः यथाविधिनि
षेवेनत्तस्मयाचेत्सपातकी वीरहत्याहयापानेवीर
द्रव्यापहारणं वीरस्त्रीगमनंचैवतत्संसर्गश्चपञ्चमः
महापातकमित्युक्तं कौलिकानांकुलान्वये नार्चयेदे
कहस्तेनन पिवेदेकपाणिना मत्स्यमांसासवैर्देवि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
३२

नार्चयेत्पञ्चमन्त्रियौ प्रणम्यप्रविशेच्चक्रंविनिर्गच्छेत्प्र
णम्यच पृकासनेनेनिविष्टायेभुञ्जन्तेचैकभाजने पृकपा
त्रेपिवेद्वस्त्रतेयान्तिनरकंप्रिये चक्रमध्येस्तुविधियाकर
प्रक्षालनदिकं यःकरोतिविमूढात्मासभवेदापदांप
दं निष्टीवनंमलंमूत्रमथोवायुविसर्जनं श्रीचक्रमध्ये
यःकुर्यात्सभवेद्योगिनीपशुः परीहासंप्रलापञ्चवित

3२

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ण्डाबद्धभावतः औदासिन्यं भयं क्रोधं चक्रमध्ये विवर्जयेत्
त् नपश्यंस्संस्पर्शोत्पात्रेन विन्दुं पातयेदयः नैकहस्तेन
दानवं नमुद्रावर्जितं प्रिये नपात्रं चालयेन्स्थानात्तज्जर्थी
त्पात्रसङ्करं सशाहं नपिवेन्मद्यं तथैव वचनपूरयेत् म
ध्यित्वाज्ञानदण्डेन वेदागममहार्णवे सारज्ञानं महादे
विज्ञलयमसःसमुद्धृतः प्रकतः सकलाधर्मायज्ञतीर्थ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
३३

व्रतादयः पकृतः कुलधर्मस्तत्रकौलोपिकः प्रिये प्रविष्टा
नियथानद्यः समुद्रमृजुवक्रगाः तथैवचसमयाः सर्वेप्र
विष्टाः कुलमेवहि यथाहस्तिपदेलीनं सर्वप्राणिपदं
भवेत् दर्शनानिचसर्वाणि कुलएवतथाप्रिये यथाज
लेनदीनाञ्चसमुद्रसदृशोभवेत् तथाचकुलधर्मेणसमो
ऽन्यः समयोभवेत् यथामत्तरङ्गिण्यापानसमाः सकलाप

53

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गाः तथैवसमयाःसर्वेकुलधर्मेणनोसमाः मेरुसर्षप
योर्यद्वन्महार्णवविप्रुषोर्यथापि तथान्यसमयस्यापिकुलस्य
महदंतरं दर्शनेषुचसर्वेषुविद्याभ्यासेनमानवाः मोक्षं
लभन्तेकौलेतुसद्यएवनसंशयः बहुनात्रकिमुक्तेन
शृणुमत्प्राणवल्लभे नकौलसमधर्मोस्तिवन्मादकुल
नायिके योगीचनैवभोगीस्याद्भोगीचनैवयोगवित् योग

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
३४

भोगात्मकंकौलंतस्मात्सर्वाधिये भोगोयोगायतेसाक्षा
त्पातकंसुकृतायते मोक्षायचेतसंसारःकुलधर्मेकु
लेश्वरि ब्रह्मेंद्राच्युतरुद्रादिदेवतामुनिराक्षसाः कुल
धर्म्मपरादेविमानवोष्टचकाकथा विहायसर्वधर्मोश्च
नानागुरुमतानिच कुलमेवहिजानीयाद्यदीछेत्सिद्धि
मात्मनः पूर्वजन्मकृताभ्यासात्कुलज्ञानंप्रकाशते स्व

34

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मेक्षितप्रत्ययवद्उपदेशादिकंविना जन्मान्तरसहस्रेषु
याद्भिर्भाविताप्रा तामेवलभतेजन्तुरुपदेशोतिर
र्थकः सर्वधर्मांश्चदेवेशिपुनरावर्तकाःस्मृताः कुल
धर्मेस्थितायेचतेसर्वेनत्तथास्मृताः पुराकृततपोदान
यज्ञतीर्थजपव्रतैः क्षीणपापानांस्वर्णदेविकौलज्ञानं
प्रकाशते नमहंयस्यकल्याणितस्यतत्त्वभावपि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰ देवतागुरुभक्त्याचकुलज्ञानंप्रकाशते शुद्धचित्तस्यशान्त
३५ स्यधर्मिणोगुरुसेविनः अतिगुह्यस्यभक्तस्यकुलज्ञानंप्र
काशते श्रीगुरौकुलशास्त्रेषुकौलिकेषुकुलप्रिये यस्य
35 भक्तिर्दृढातस्यकौलज्ञानंप्रकाशते शुद्धैर्विनयहर्षाद्यैः
सदाचारैर्दृढव्रतैः गुर्वाज्ञयामहाधर्मेकौलज्ञानमवा
प्यते अनायासेनसंसारसागरंयस्तितीर्षति कुलधर्म

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मिदंज्ञात्वामुच्यतेनात्रसंशयः श्रीदेव्युवाच ऊलेशश्रो
त्रमिच्छाम्यियोगंयोगीशलक्षणं ऊलभक्तार्चनफलंवद
मेकरुणानिधे ईश्वरउवाच शृणुदेविप्रवक्ष्यामियन्मां
त्वंपरिपृच्छसि नस्यश्रवणमात्रेणयोगःसाक्षात्प्रका
शते ध्यानंतद्द्विविधंप्रोक्तंस्थूलसूक्ष्मप्रभेदतः साका
रंस्थूलमित्युक्तंनिराकारंतुसूक्ष्मकं स्थिरार्थंमनसः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री· ३८

केचित्स्थूलध्यानं प्रवदन्ति स्थूलेपि निश्चलं चेतो भवेत्सू
क्ष्मेपि निश्चलं करपादोदरास्यादिरहितं परमेश्वरि सर्वते
जोमयं ध्यायेत्सच्चिदानन्दनिष्कलं नोदेति नास्तमभ्येति
नवर्द्धते यानि न क्षयं स्वयं विभात्यथान्यानि भासयेत्सा
धनं विना अनन्तं गतभा रूपं मनोमात्रस गोचरं वचसा
नात्मसंवेद्यं तज्ज्ञानं ब्रह्मसंज्ञकं प्राणाष्टवायुसञ्चारःपा

36

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

षाण इव निश्चलः परजीवेष्टसन्मार्गो योगी योगविड
च्यते यदर्थमात्रनिर्भासंस्तिमितोदधिवत्स्थितं स्वरूपशू
न्यंयद्ध्यानंतत्समाधिर्विधीयते नकिञ्चिच्चिन्तनाद्देवि
स्वयंतत्त्वंप्रकाशते स्वयंप्रकाशितेतत्त्वेतत्क्षणात्तन्म
योभवेत् स्वप्नजाग्रदवस्थायांसएववयोवतिष्ठते विश्वा
सोच्छ्वासहीनंतुनिश्चलंमुक्तएवसः निस्पन्दकरणग्रामस्तु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
३७

त्मनीगतकौलिकः यथास्तेमस्तनवत्साद्वाज्जीवन्मुक्तः सउच्य
ते यथाजलेजलंक्षिप्तंक्षीरेक्षीरंघृतेघृतं अविशेषोभवेत्त
द्वजीवात्मपरमात्मनोः यथाध्यानस्यसामर्थ्यात्कीटोपिभ्र
मरायते तथासमाधिसामर्थ्याद्ब्रह्मभूतोभवेन्नरः क्षीराद्घृ
तंघृतंयद्वत्तत्वमस्तनपूर्ववत् पृथक्कृत्वागुणेभ्यःस्वादा
त्मानद्वदिहोच्यते यथागाढान्धकारस्थोनकिञ्चिदपिप

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पश्यति तथा निमीलनकाले हि प्रपञ्चं नैव पश्यति तथैवो
न्मीलनेकालेस्यादेतज्ज्ञानलक्षणं जनःस्वदेहकाष्ठमिति
विजानातियथातथा परंब्रह्मस्वरूपीचवेत्तिविश्वंस
चेष्टितं विदितेत्तत्परेतत्त्वेवर्त्मातीतश्चविक्रमे किङ्करं
त्वंहिगच्छन्निमज्जामन्त्रापिपैःसह आत्मैकभावनिष्ठस्य
र्ययाचेष्टातद्दर्शनं योजल्पासचमन्त्रोध्यानंयत्तन्निरी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्त्वणाम् देहाभिमानेगलितेविज्ञातेपरमात्मनि यत्रमनो
यातितत्रतत्रसमाधयः भिद्यतेहृदयग्रन्थिश्छिद्यन्तेसर्वसं
शयाः क्षीयन्तेचास्यकर्माणितस्मिन्दृष्टेपरात्मनि योगी
न्द्रेणयथाप्राप्तंविमलंपरमंपदं देवासुरपदंयत्तत्प्राप्तंवा
पिनरज्यते यःप्राप्यसर्वंगंप्राप्तमानन्दात्मकमव्ययं
नतस्यकिञ्चिदाभ्यंज्ञानंप्राप्यवावशिष्यते संप्राप्तेज्ञानविज्ञा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नेत्रेयेचहृदिसंस्थिते लब्धेशान्तिपदेदेविनयोगोनच
धारणा परेब्रह्मणिविज्ञातेसमस्तैर्नियमैरलं नालब्ध
नेनकिंकार्येलब्धेमलयमारुते नासिकाबन्धनेना
स्तिनासिकाबन्धनेनहि नियमोनियमोनास्तिस्वय
मोमितिपश्यतो नपद्मासनतोयोगोननासाग्रनिरीक्ष
णे एकंजीवात्मनोराज्ञयोंगंयोगविशारदाः ध्यायन्तो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्षणमात्रं वा श्रद्धया मरमेन्विह यन्न वेत्ति महत्तुणपत्रस्था
त्रैनैव गम्यते क्षणं ब्रह्माहमस्मीति यः कुर्यादात्मचिन्तने
स सर्वपातकं हन्यात्तमः सूर्योदये यथा व्रतं क्रतुतपस्ती
र्थदानं देवार्चनादिषु यत्फलं कोटिगुणितं तदवाप्नोति
तत्त्ववित् उत्तमा सहजावस्था मध्यमा ध्यानधारणा जप
स्तुतिः स्यादधमा होमपूजाधमाधमा उत्तमा तत्त्वचिन्ता

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्यात्जपश्चिन्तात्तमध्यमा शास्त्रचिन्ताथमाज्ञेयालोकचिन्ता
थमाधमा पूजाकोटिसमंस्तोत्रंस्तोत्रकोटिसमोजपः
जपकोटिसमंध्यानंध्यानकोटिसमोलयः नहिध्याना
त्परोमन्त्रोनदेवस्वात्मनःपरः नास्तिसन्ध्यात्परापूजान
हितस्मेःपरंफलं मन्त्रोदकैर्विनासन्ध्याजपहोमैर्विना
तपः उपचारैर्विनापूजायोगीनित्यंसमाचरेत् देहोदे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰ ष॰

वलयोयोगीजीवोदेवःसदाशिवः त्यजेदज्ञानतिमीरंसो
हंभावेनचिन्तयन् जीवःशिवःशिवोदेवःसजीवःकेवलः
शिवः पाशबद्धःस्मृतोजीवःपाशमुक्तःसदाशिवः तुषेण
बद्धोव्रीहिःस्यात्तुषाभावेतुतण्डुलाः कर्मबद्धःसदाजी
वःकर्ममुक्तःशिवःप्रिये अग्नौनिष्ठात्तुविप्राणांहृदिदेवो
मनीषिणां प्रतिमास्वल्पबुद्धानांसर्वत्रविहितात्मनो यो

५०

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

निन्दास्तुतिषु शीतोष्णसुखदुःखारिबन्धुषु समस्थोत्सुखयो
गीन्द्रो हर्षाहर्षविवर्जितः निस्पृहो नित्यसंतुष्टः समदर्शी
जितेंद्रियः अस्ति देहे प्रवासीव स योगी परतत्त्ववित्
निःसङ्गो योनिर्विकल्पो निर्लिप्तोपाधिवासनः निजस्व
रूपानिर्मग्नः स योगी परतत्त्ववित् यथा पङ्कं त्यवापि
रक्लीबोन्मत्तजडादयः निवसन्ति कलेवराणि तथा योगी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
५२

५१

सतत्त्ववित् पञ्चमुद्रासमुत्पन्नपरमानन्दनिर्भरः यश्चास्ते स
ज्जयोगीन्द्रः पश्यन्नात्मानमात्मना अलिमांसाङ्गनासङ्गैः य
स्तु वेजायते प्रिये नदेवमोक्षोविडम्बामद्ध्यानाञ्चपान
के यदामांसासवोल्लासः सदाचरणचिन्तकः सदासंप्रा
यहीनोयः कुलयोगीसउच्यते पिबन्मद्यंपलंखादन्स्वेच्छा
चारपरायणः अहन्तेदनयोरैक्यंभावयन्निवसेत्सुखी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

आमिषासवसौरभ्यहीनं यस्य मुखं भवेत् । प्रायश्चित्ती स व
र्ज्यश्च पशुरेव न संशयः ॥ यावदासवगन्धः स्यात्तस्तुः पशुप
तिः स्वयं विनालिमामगन्धेन साक्षात्पशुपतिः पशुः ॥ लोके
निकृष्टस्तुत्कृष्टं लोकोत्कृष्टं निकृष्टकं ॥ ऊलमार्गे समुद्दिष्टं
भैरवेण महात्मना ॥ अनाचारः सदाचारस्त्वकार्यं कार्यमुत्तमं
असत्यमपि सत्यं स्यात्कौलिकानां ऊलेश्वरि ॥ अपेयमपि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
५२

पेयंस्यादभोज्यंभोज्यमेवहि अगम्यमपिगम्यंस्यात्कौलि
कानांकुलेश्वरि नविधिर्ननिषेधोवानपुण्यंनचपात
कं नस्वर्गोनैवनरकंकौलिकानांकुलेश्वरि शत्रवश्चा
पिमित्राणिस्यात्राद्यास्सन्तुभूमिपाः पालयन्तिजनाःसर्वे
कौलिकानांकुलेश्वरि सम्मुखाउन्मुखाःसर्वेगर्विताःप्र
णमन्तिच वाधकास्साधकायन्तेकौलिकानांकुलेश्वरि

५२

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मन्त्रैर्ध्यायतेदेविस्वर्गःसाक्षाद्दृश्यते पुण्यायतनेऽङ्गनास
ङ्गाकौलिकानांकुलेश्वरि अनभिज्ञाश्चतत्त्वानिदरिद्राय
नवन्तिच विनष्टाश्चापिवर्द्धन्तेकौलिकानांकुलेश्वरि बहु
नेहकिमुक्तेनकुलयोगीश्वराःप्रिये सदासंकल्पसंसिद्धा
नात्रकार्याविचारणा येनकेनापिवेशेनयेनकेनापिल
क्षितः यत्रकुत्राश्रमेतिष्ठन्कुलयोगीप्रवर्त्तते योगिनो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
५३

४३

विविधैर्वेषैर्नराणामुपकारकाः भ्रमन्ति पृथिवीमेतामवि
ज्ञानस्वरूपिणः सकृत्त्वेवात्मविज्ञानेस्थापयेत्कुलयोगिने
उन्मत्तमूकजडवन्निवसल्लोकमध्यतः अलब्धाहियथालो
केव्योम्निवर्द्धकयोगिनिः नलक्ष्याणांग्रहाणांचतथावृत्त
न्तुयोगिनां आकाशेपक्षिणांदेविजलेऽपिजलचारिणां य
थागतिर्नदृश्येतततथावृत्तन्तुयोगिनां भ्रमन्तश्चभावन्ते

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चरन्त्यज्ञाइवक्षितिये पामराइववद्वपन्तेऽजलयोगविशारदाः
जनायथावमन्यन्ते गच्छेयुर्नैवसङ्गतिं नकिञ्चिदपिभा
षन्तेयथायोगीप्रवर्तते मुक्तोऽपिबालवत्क्रीडेत्कुलेश्व
जडवच्चरेत् यथाहमितिलोकोयंज्ञुगुप्सिति····सन्त्व
विलोक्यहृष्टेनोयातितथायोगीप्रवर्तते क्वचिच्छिष्टःक्व
चिद्दुष्टःक्वचिद्भूतपिशाचवत् नानावेशधरोयोगीविच

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री· ४४

देशमहीतले योगिलोकोपचाराययोगभञ्जनशङ्कया ना
नुग्रहान्दमांसर्वक्रीडतेजगतीतले सर्वशोषी यथासूर्यः
सर्वभक्षी यथानलः योगीभुङ्क्तेखिलान्कामान्नपापैर्नि
लिप्यते सर्वस्पर्शीयथावायुर्यथाकाशञ्चसर्वगं सर्वेय
थानदीस्नानात्तथायोगीसदाशुचिः यथाम्लेच्छगृहान्नादि
योगिहस्तार्पितंशुचिः यथाचरन्तिदेवेशिकुलज्ञान

५५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

विशारदाः नदेवविडंघ्रोमार्गमात्मनोहिनकोत्तिणां य
स्मिन्नूचरन्तियोगीशाःसमार्गःपरमेश्वरि यस्मासुदेति
सूर्यस्तस्मैवपूर्वानिगद्यते यत्रयत्रगजोयातितत्रमार्गो
यथाभवेत् कुलयोगीचरेद्यत्रससमार्गःकुलेश्वरि न
दीवकामरुजंकर्त्तेनिरोद्धुंनत्प्रवाहकं स्वेछाविहारिणंस
न्तंकोवावारयितेत्वमः यद्वन्मत्तवलोपेतःक्रीडन्सूर्यो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रीः
५५

45

नलिप्यते तद्वदन्नदर्पणे ज्ञानी क्रीडन्निन्द्रियपन्नगैः निहन्न
स्वसन्तुष्टा विडरागमवत्सलाः कुलज्ञानरताः शान्ता मज्ञ
कासेच कौलिकाः अमदक्रोधदम्भाश्चाहङ्काराः मन्यवा
दिनः कौलिकेन्द्राश्च चपलायेनन्द्रियवशानुगाः कीर्तिमा
नेकुलेयेधीरोमाञ्चोगद्गदस्वरः आनन्दश्चानतो देविकथि
तः कौलिकेश्वरः सर्वधर्माधिको लोके कुलधर्मः शिवोदि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नः इतिये तिष्ठिनप्रियः प्रोक्तास्ते कौलिकोत्तमाः योभवेत्कु
लतत्वज्ञः कुलशास्त्रविशारदः कुलार्चनरतः सम्यक
कौलिकोनापरः प्रिये कुलभक्तकुलाज्ञानात्कुलाचारा
त्कुलाहृतात् प्रीतोभवतियोदृष्ट्वाकौलिकेन्द्रः समे
प्रियः तत्वत्रयस्यस्वीकारात्कुलमन्त्रार्थतत्वविद् देव
नागुरुभक्तश्चकौलिकः शान्तदीक्षया दुर्लभः सर्वलो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्त्री॰
५८

केषुकुलाचारषुदर्शनं स्वपाकेनैवषुग्णपेस्वलभनेनान्य
थाप्रिये संस्मृतःकार्तिनोदृष्टोवन्दितोभावितोपिवा पु
नातिकुलधर्मिष्टम्ब्राण्डालोऽपियद्रुच्छया सर्वज्ञोवापि
मूर्खोवाम्लज्ञमोवाधमोऽपिवा देवियत्रकुलज्ञानीतत्राहं
चत्वयासह नाहंवसामिकैलासेनमेरौनचमन्दरे कुल
ज्ञायत्रजिष्टन्तितत्रतिष्ठामिभाविनि सहस्रमपिमन्त्रवं

५८

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यत्र माहेश्वरो जनः दृष्टव्यश्च प्रयत्नेन तत्र सन्निहितो ह्यहो

प्रतिहारे स्थितो वापि दृष्टव्यः कुलनायकः समीपे वर्त्तमा

नोऽपि न दृष्टव्यः पशुः प्रिये कुलज्ञानी भवेद्यत्र स देशः पुण्य

भाजनः दर्शनादर्चनात्तस्य त्रिसप्त कुलमुद्धरेत् कुलज्ञा

निनमालोक्य स्वसन्तानगृहस्थितं न्यपतन्ति पितरः सर्वे या

स्यामः परमां गतिं समाश्वसन्ति पितरः स्वहाष्टिमिवक

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

र्थकः अस्मत्कुलेषु पुत्रो वा पौत्रो वा कौलिको भवेत् स धन्यः

खलु लोकेऽस्मिन् पुरुषः क्षीणकल्मषः यत्समीपं समायान्ति

कुलचार्यो यदि प्रिये कौलिकेन्द्रः समायाति कौलिकावस

तिं प्रति समायान्ति सदा देवि योगिन्यो योगिभिः सह प्रवि

श्य कुलयोगीशं भुञ्जते पितृदेवताः तस्मात्तं पूजयेद्भक्त्या

कुलज्ञानपरायणान् अभ्यर्च्चयित्वा तां देवि त्वद्भक्तानार्च्च

श्री·
५८

47

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यन्निये पापिष्ठास्त्वत्प्रसादस्य भाजनं न भवन्ति ते नैवेद्यं पु
रुषोत्यत्वं दर्शनात्स्वीकृतं त्वया रसात्मकस्य जिह्वाया
मघ्रासिकमलेक्षणे त्वन्नं पूजयेद्देवि पूजितोहं न सं
शयः तस्मान्मम प्रियाकाङ्क्षी त्वद्भक्तानेव पूजयेत् यत्कु
लेकुलनिष्ठानां न देवानां कृतं न भवेत् देवाः कुलप्रियाः सर्वे
तस्मात्कौलान्समर्चयेत् न त्वष्णामिहमत्यजनतया भक्त्या

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
५८

स्तपूजितः कौलिकेन्द्रेऽर्चिते समग्रयज्ञानाम्यामि पार्वति य
त्फलं कौलिकेन्द्राणां पूजनाल्लभते प्रिय तत्फलं नाश्रुयात्तीर्थ
तपोदानमखव्रतैः दत्तमिष्टं हुतं तेन संपूजितं जगत्सम
स्तके कौलिकेन भवेद्यार्थ्यं कौलिकं योऽवमानयेत् स्म
शानं तस्य हृद्देवि स पापीयस्य पचाधमः यः प्रविष्टपजकुलं य
में कुलाचारं न वेत्ति चेत् कुलनिष्ठान् परित्यज्य यज्ञत्यसे

५८

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्रदीयते तद्दानं निष्फलं देवि दाता च नरकं व्रजेत् भिन्नभा
ऐडजलं तद्वच्छिलायामुप्तबीजवत् रक्ष्मनीवद्भुतं हव्यं
तत्वज्ञानमकौलिके यथाशक्त्या तु यत्किञ्चिद्योदद्यात्कु
लयोगिने विशेषतिथिपुण्यात्तत्फलं नैव वर्ण्यते यो
देवि श्रयमाहूय कुलज्ञानं शुभे दिने सम्यक्च देवताबुद्ध्या
गन्धपुष्पाह्ननादिभिः मादिभिः पञ्चमुद्राभिः सन्तर्प्या

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
४५

५१

परितोषयेत् तेष्वतुष्टेषु हंतुष्टास्तुः सर्वदेवताः भगि
नीवासनाभार्यायोदद्यात्कुलयोगिने सपुत्रज्ञायदेवेशितस्य
पुण्यंपनगण्यते अविनीतविनिर्दिष्टमप्रयत्नविवर्जितं प
रलोकस्यपाथेयंवीरचक्रे ऽर्पितंमपुः पापाचारसमायुक्तं
सर्वलोकबहिष्कृतं ज्ञायते हि कुलद्रव्यंकुलयोगीश्वरार्पितं
यस्मिन्देशेवसेद्वीरःकुलपूजारतःप्रिये सोपिदेशोभवेत्पुण्यः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

किंपुनस्तत्पुरःस्थिताः कौलिकेन्द्रसहस्रेभ्यो ऽप्येकोटिगु
णं भवेत् किंपुनर्बहुभिस्तैःकेनतत्पुण्यं नैवगण्यते तस्मा
त्सर्वप्रयत्नेन सर्वावस्थासु सर्वदा कुलधर्मपरो भूयाङ्कु
लज्ञानिनमर्चयेत् ज्ञानिनोज्ञानिनोवापि यावद्देहस्यथा
रणा तावद्धर्मसमाचारः कर्त्तव्यः कर्मसंक्षये कर्मणामी
लितंज्ञानंज्ञानेनसमतांव्रजेत् शिवेनैनैवमुक्तिःस्याद

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री० ५०

तः कर्मसमाचरेत् कुर्यादनित्यकर्माणि नित्यकर्माणि वाचरे
त् इहामुत्रफलाकाङ्क्षी कः कृतः स्यात्सुरप्रिये सर्वकर्माणि
संत्यक्तुं न शक्यं देहधारिणा त्यजेत्कर्मफलं यो वा स त्यागी
त्यभिधीयते स्वकार्येषु प्रवर्तन्ते करणानीति चिन्तयन् अहं
भावमपास्यैव यः कुर्यात्स न लिप्यते क्रियमाणानि कर्मा
णि ज्ञानप्राप्तेरनन्तरं न संस्पृशन्ति तत्त्वज्ञं जलं पद्मदले

50

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यथा न त्वनिष्टस्य कर्मणोऽशुभस्याशुभस्यानि संचयं प्रया
त्नि नैव लिप्यन्ति क्रियामनन्तिवायुना उत्पन्नसहजानन्द
स्तत्त्वज्ञानरतः प्रिये सर्वसंकल्पसंत्यक्तः स विद्वान्कर्मसं
त्यजेत् हृष्टैव वैः परित्यक्तं कर्मकाण्डमपंडितैः पाखण्डाः
पण्डितंमन्यास्तेयान्ति नरकं प्रिये फलं प्राप्य यथा वृक्षः
पुष्पं त्यजति निस्पृहः तत्त्वं प्राप्य तथा योगी त्यजेत्कर्मपरि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
५२

ग्रहं अश्वमेधायुतेनापि ब्रह्महत्यायुतेन वा पुण्यपापैर्न लिप्यन्ते येषां ब्रह्मपदे स्थिताः पापानि कर्माणि जिह्वोपस्थनिमित्ततः जिह्वोपस्थपरित्यागी कर्मणा किं करिष्यति इति ते कथितं किञ्चिद्योगं योगीशलक्षणं समासेन कुलेशानि किं भूयः श्रोतुमिच्छसि इति श्रीकुलार्णवे महारहस्ये षट्सहस्रसंहितायां पञ्चमखण्डे कुलयोगादिक ॥

51

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यन्नंनामनवमोल्लासः पूजाचमजयनपाद्यजलादिशाह्व
सेनापतिःस्वयममेोपदयोःप्रमाणः आत्यन्तिकीचरणभ
क्तिरियंपताकाडर्गोतिदुन्दुभिरवोविजयेयमस्य ॥ श्रीदु
र्गायैनमः ऊलासिवे अंतःकौलोबहिःशैवोजनमध्येत
वैष्णवः कौलंसगोपयेद्देविनारिकेलफलाम्बुवत् ऊल
धर्मादिकंसर्वंसर्वावस्थासुसर्वदा गोपयेच्चप्रयत्नेन

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
५२

52

जननीजारगर्भवत् वेदशास्त्रपुराणानिस्पष्टानि गणिकाइव
श्ययज्ञशाम्भवेविद्यागुप्ताकुलवधूरिव गुप्तन्तुकौलिका
चारमनुगरक्षान्तिदेवताः वांछांसिद्धिंप्रयच्छन्तिनाशयन्ति
प्रकाशकान् कुलेशिकुलशास्त्रज्ञाःकुलपूजापरायणाः
येत्वांरहस्यमेवजनेतिष्ठन्तिनवमन्त्रिणो गुरुंप्रकाशयेद्धीमा
न्मन्त्रंयत्नेनगोपयेत् अप्रकाशप्रकाशाभ्यांनश्यतःसम्प

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दापुकी सर्वाचारपरिभ्रष्टः कुलाचारं समाश्रयेत् कुलाचा
रपरिभ्रष्टो रौरकं नरकं व्रजेत् प्राणेषु निष्क्रान्तिर्दृष्टा
महापातकिनामपि कुलभ्रष्टस्य देवेशि न दृष्टा निष्क्र
तिः क्वचित् कुलधर्मं समाश्रित्य आचारं यो न पालयेत्
यद्येष्टाचारिणस्तस्य महापातकिनः प्रिये आपदं दुरितं
रोगादारिद्र्यं कलहं भयं योगिनीनां प्रकोपश्च स्खलिता

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री· ५३

निपदेपदे आचारपालनात्सत्यमाज्ञासिद्धिर्भविष्यति नाभि
षेकोनमन्त्रोवानशास्त्रपठनादिकं कारणंकुलमार्ग
स्सदाचारःकुलेश्वरि दुःशीलोपिसकृद्यःकारयेद्यः
कुलार्चनं ससद्गतिमवाप्नोतिकिमुतान्येद्विजातयः न
स्मात्सर्वप्रयत्नेनसर्वावस्थासुसर्वदा कुलपूजारतोभूया
दभीष्टफलसिद्धये कुलपूजाधिकोयत्तःकुलपूजादिकं

53

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हृतं जलपूजाधिकंतीर्थंजलपूजादिकंतपः जलपूजादि
कंदानंजलपूजाधिकाक्रिया जलपूजाधिकंज्ञानंजलपू
जादिकंस्तवं जलपूजाधिकोधर्मःजलपूजाधिकंफलं
जलपूजाधिकंध्यानंजलपूजाधिकंमहत् जलपूजाधिको
योगःजलपूजाधिकागतिः जलपूजाधिकंभाग्यंजलपूजा
दिकार्चना नास्तिनास्तिपुनर्नास्तिवेशापेजलनायिके ब

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
५४

ऽनात्रकिमुक्तेनरहस्यंशृणुपार्वति वेदशास्त्रोक्तमार्गेणाकु
लपूजांकरोतियः तत्समीपेस्थितिंयातिविधिनान्यत्रभावि
ति इदंसत्यमिदंसत्यंसत्यंसत्यंनसंशयः स्वभूमिदिग्जल
गिरिवनसर्वचराःप्रिये सहस्रकोटियोगिन्यस्ताराडाभे
स्त्वात्रापि नियुक्ताह्हिमहादेविजलसंरक्षणायच दिवसेदि
वसेसर्वेपर्वतेजलकानने साधनेनैववीक्षन्तेसर्वपूजा

५४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दिने क्षया स्व पूजिता स्तनिर्द्वंतिपालयन्तिप्र पूजिताः गु

रु भक्तान्सदाचारान्गुरुधर्मान्सदाशिवान् भक्तिही

नान्दुराचाराज्ञाशायन्तिप्रकाशकान् ऊलार्णवे प्रथ

मोल्लासे श्रीईश्वरउवाच शृणुदेवि प्रवक्ष्यामियन्मांत्वं प

रिपृच्छसि तस्यश्रवणमात्रेणसंसारान्मुच्यतेनरः स्व

स्मिदेवःपरंब्रह्मस्वरूपीनिष्कलःशिवः सर्वज्ञःसर्व

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
५५

कर्त्ता च सर्वेशो निर्मलोव्ययः स्वयंज्योतिरनाद्यन्तो निराकारः
परात्परः निर्गुणः सच्चिदानन्दस्तदंशा जीवसंज्ञिकाः अन्य
नाया समसहिता यथाग्नेर्विस्फुलिङ्गकाः सर्वेप्युपाधिसम्बि
न्नास्ते कर्मभिरनादिभिः सुखदुःखप्रदैः स्वैस्वैः पुण्यपापै
र्नियंत्रिताः उद्भिज्जादिषु हदेहमासृभोग्यमन्वकर्मजं प्र
तिजन्मप्रपद्यंते मानस्यं सूक्ष्मवेत्समः सूक्ष्मं लिंगशरीर

55

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्तदा मोहादहत्वयंप्रिये स्थावराःक्रमयाश्चान्ताःपश्चावः
पक्षिणोनराः धार्मिकाश्चिदशास्तद्वन्मोक्षणश्चयथा
क्रमं चतुर्विधशरीराणिधृत्वालक्षसहस्रशः सुकृतै
र्मानवोभूत्वाज्ञानीचेन्मोक्षमाप्नुयात् चतुरशीतिलक्षे
षुशरीरेषुशरीरिणां नमानुष्यं विनान्यत्रतत्वज्ञानं
चलभ्यते अत्रजन्मसहस्रेषुसहस्रैरपिपार्वति कदाचि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
५८

56

लभ्यते जन्तुर्मानुष्यं पुण्यसञ्चयात् आत्मैव यदि नात्मानम
हितेभ्यो निवेधयेत् कोऽन्यो हितकरस्तस्मादात्मतारक
इष्यते इहैव नरकव्याधेश्चिकित्सां न करोति यः गत्वा नि
रौषधं देशं व्याधिस्थः किं करिष्यति यावत्तिष्ठति देहोऽयं
तावत्तत्त्वं समभ्यसेत् सुदीप्तभवने को वा कूपं खनति ह
मितिः संपदः स्वप्नसंकाशा यौवनं कुसुमोपमं तडिच्च

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पलमायुश्चकस्यस्याज्ञानतोऽप्तिः श्वःकार्यमद्यकर्तव्यंपू
र्वाह्णेचापराह्णिकं नहिप्रतीक्षतेमृत्युःकृतमस्यनवाकृ
तं ब्रह्मविष्णुमहेशादिदेवताभूतराशयः सर्वेनाशंप्र
यास्यन्तितस्मात्श्रेयःसमाचरेत् जीवस्त्यजलोकेवदे
हाद्देहान्तरंविशेत् संप्राप्यचोत्तरंदेहंदेहंत्यजतिपूर्वजं बा
ल्ययौवनवृद्धत्वेयथादेहान्तरादिकं तथादेहान्तरप्राप्ति

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
५७

57

गृहाद्गृहमिवागतः निःसंगएवमोक्षःस्याद्दोषाःसर्वेचसंग
जाः संगात्पतत्यधोज्ञानीकिमुतानात्मवित्प्रिये संगःसर्वात्म
नात्याज्यःसचेत्यक्तुंनशक्यते सद्भिःसहप्रकुर्वीतसतांसंगो
हिभेषजं दुःखमूलंहिसंसारःसयस्यास्तिसदुःखितः तस्य
त्यागःकृतोयेनससुखीनापरःप्रिये आदिमध्यावसानेषुस
र्वंदुःखमिदंयतः तस्मात्संत्यज्यसंसारंतत्वनिष्ठःसुखीभवे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri.

न् लोहदारुमयैःपाशैर्दृढंबंधोपिमुच्यते स्त्रीधनादिषुसं
सक्तोमुच्यतेनकदाचन मांसलुब्धोयथामत्स्योलोहशंकुं
नपश्यति सुखलुब्धस्तथादेहीयमबाधांनपश्यति निद्रा
भीमैथुनाहारः सर्वेषांप्राणिनांसमाः ज्ञानवान्मानवः
प्रोक्तोज्ञानहीनः पशुः प्रिये प्रभातेमलमूत्राभ्यांमध्याह्ने
क्षुत्पिपासया रात्रौमदननिद्राभ्यांबाध्यन्तेमानवाः प्रिये

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
५८

स्वदेहधनदारादिनिरताः सर्वमानवाः जायंतेच म्रियन्ते च हा
हन्ताज्ञानमोहिताः स्वस्ववर्णाश्रमाचारनिरताः सर्वमान
वाः नजानंति परंब्रह्मतथाऽनश्यपन्ति पर्वति काममात्रेण
सन्तुष्टाः कर्मकाण्डरतानराः मंत्रोपचारहोमाद्यैर्भ्रामिताः
क्रतुविस्तरैः एकभक्तोपवासाद्यैर्नियमैः कायशोषकैः मू
ढाः परोक्षमिच्छन्ति तवमायाविमोहिताः देहदण्डनमात्रेण

58

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कामुक्तिरविवेकिनां वाल्मीकताडनाद्देविमृता किंन्नु महो
रगाः सांसारिकसुखासक्तं ब्रह्मज्ञोस्मीतिवादनं कर्मब्रह्मो
भयभ्रष्टं जंत्यजेदन्त्यजं यथा गृहारण्यसमालोके गतव्रीडा
दिगंबराः चरन्ति गर्दभाद्यास्तु योगिनस्ते भवन्ति किं तृणप
र्णोदकाहाराः सततं वनवासिनः हरिणादिमृगा देवि यो
गिनस्ते भवंति किं परावताश्शिलाहाराः परमेश्वरि चातकाः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री.
५९

59

नपिबन्तिमहीतोयंयोगिनस्तेभवन्तिकिं शीतवातातपसहा
भक्षाभक्षसमाःप्रिये तिष्ठन्तिशूकराद्याश्चज्ञानिनस्तेभवन्ति
किं आजन्ममरणान्तंहिगङ्गातीरंसमाश्रिताः मण्डूकमत्स्यप्र
मुखायोगिनस्तेभवन्तिकिं तस्माद्दिव्यादिकंकर्मलोकरञ्ज
नकारकं मोक्षस्यकारणंसाक्षात्तत्वज्ञानंकुलेश्वरि षड्द
र्शनमहाकूपेपतिताःपशवःप्रिये परात्मानंनजानन्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्तिपशुपाशनियंत्रिताः पठन्तिवेदशास्त्राणिविवदंतिप

रस्परं नजाननिपरंतत्वंदवीपाकरसंयथा प्रज्ञानहीं

नस्यपठनमंधस्यदर्पणंयथा देविप्रज्ञावतःशास्त्रंत

त्वज्ञानस्यकारणं वेदाद्यनेकशास्त्राणिस्वल्पायुर्विघ्न

कोटयः तस्मात्सारंविज्ञानीयात्क्षीरंहंसइवाम्भसि अभ्य

स्यसर्वशास्त्राणितत्वंज्ञात्वातुबुद्धिमान् पलालमिवधा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्यार्थीसर्वशास्त्राणिसंत्यजेत् यथामृतेनतृप्तस्यनाहारे
णप्रयोजनं तत्वज्ञस्यतथादेविनशास्त्रेणप्रयोजनं नवे
दाध्ययनान्मुक्तिनशास्त्रपठनादपि ज्ञानादेवहिमुक्तिः
स्यानान्यस्माद्वीरवन्दिते नाश्रमाःकारणंमुक्तेर्दर्शनानि
नकारणं तथैवसर्वशास्त्राणिज्ञानमेवहिकारणं अद्वै
तंहिशिवंप्रोक्तंक्रियायासविवर्जितं गुरुवक्त्रेणलभ्यं

60

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तन्नश्यत्यागमकोटिभिः अद्वैतं केचिदिच्छंति द्वैतमिच्छंति
चापरे मम तत्त्वं न जानंति द्वैताद्वैतविवर्जिताः द्वे पदे
बन्धमोक्षाय ममेति निर्ममेति च ममेति बध्यते जन्तु
र्निर्ममेति विमुच्यते यावत्कर्मादि दीप्येत तावत्संसारवा
सना यावदिंद्रियचापल्यं तावत्तत्त्वकथा कुतः यावद्दे
हाभिमानश्च ममता यावदेव हि यावन्न गुरुकारुण्यं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
८१

तावन्नत्वकथाऽजनः यावत्प्रयत्नवेष्टोस्ति यावत्संकल्पक
ल्पनं यावन्नमनसस्थैर्यंतावन्नत्वकथाऽजनः तावन्न
पोव्रतेतीर्थजपहोमार्चनादिकं वेदशास्त्रागमकथा
यावन्नत्वंनविंदति तस्मात्सर्वप्रयत्नेनसर्वावस्थासुस
र्वदा भत्वनिष्ठोभवेद्देवियदेछेत्सिद्धिमात्मनः धर्मज्ञान
स्त्रष्ठ्यस्यस्वर्गलोकफलस्यच तापत्रयार्निसंतमछाया

6'

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मोक्षनरोःश्रयेत् इतिश्रीकुलार्णवेमहारहस्येसर्वागमोत्त
मेसपादलक्षग्रन्थेपञ्चमखण्डेऊर्ध्वाम्नायतन्त्रेजीवस्थि
तिकथनंनामप्रथमोल्लासिकेचित् श्लोकः ॐनमःपरदेव
तायै तत्वानन्दतरंगिण्यां मेदिनींघासंपूर्णांब्राह्मणेवे
दपारगे दत्वायत्फलमाप्नोति तत्फलंकौलिकार्चने अ
श्वमेधसहस्राणिवाजपेयशतानिच इष्ट्वायत्फलमा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
८२

6२

मोतितत्फलंकौलिकार्चनात् मेरुतुल्यसुवर्णंचब्राह्मणेवे
दपारगे दत्वायत्फलमाप्नोतितत्फलंकौलिकार्चनात् वा
पीकूपतडागानिकृत्वायत्फलमाप्नुयात् तत्फलाल्लक्षगुणि
तंकौलिकानांप्रपूजनं कौलिकंपूजयेद्यस्तुकुलशास्त्र
परायणः सयातिनरकेघोरेसत्यमेवनसंशयः ज्येष्ठा
त्ककमतोदद्याद्वीरपात्रेकुलेश्वरः शुद्ध्यादिरहितंपा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्रेनार्पयेत्तु कदाचन एकेन पाणिना वापि कदाचिन्नार्पयेद्बुधः अभिविज्ञाय वीराय कुलमन्त्रपराय च ततः सामयिकः पात्रं पाणिभ्यामाहरेदथ नमस्कृत्य यथान्यायमन्यथा नरकं व्रजेत् आधारोपरि संस्थाप्य नतो मन्त्रैः प्रकल्पयेत् तस्योपरि जपेन्मन्त्रमष्टधा साधकोत्तमः आनन्दभैरवं देवं श्रीगुरुं परमेश्वरीं विधिवत्तर्पणं कु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री-
८३

त्वातत्वशुद्धिं समाचरेत् विधिवद्वन्दयेत्पात्रं प्राणमेत्भक्ति
तोमिथः दत्तेशुद्ध्यादिकंनीत्वासव्येनपात्रमाहरेत् गृह्णा
मीतिस्वयंप्रोच्यततोनुज्ञांलमेद्गुयः गुरुभ्यःसाधकेभ्यो
वाज्ञप्तस्वेतिसमाहितः द्रव्यंवाणगुणान्वितोलकमिति

63

ध्वाकरांभोरुहेध्यायन् श्रीगुरुपादुकांमितमहापमे
सथामंडले पश्चात्कन्दनिवासिनींभगवतींचैतन्यरू

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णो परं संतर्प्यामृतधारया सहस्रकृतिनोदीप्यंति लोकत्रये
शाह्वे नैव पिबेन्मुरामृतरसं नैकेन हस्तेन वा विंडं नैव नि
यानयेत्त्रितिनलोपञ्ज्यो न पात्रं स्पृशेत् साधारं न हि वाल
येन्न हि नथास्थानां नरे स्थापयेन्मुद्रामीन पलादिवर्जि
नमहो नैवं कुलीनो हरेत् न स्थूलं न हि सूक्ष्ममेव चषकं
भग्नं न वा संकरं नैवं तीर्थसपूरितं न च सयागं येन हीनं

त्रिभागं पूरयेत्पात्रं न
निपात्रं डपूरयेत् ——

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री
८५

64

विना नैवं पूर्तिरस्मान्विनं किमथवा मन्त्रैर्विहीनं न हि स्वी
कुर्यात्कुलनायिको यदि भवेद्धर्मी यमोद्वोर नः निजशक्तिं
वीरशक्तिं कुलदीक्षारतां च वा पाययित्वापि वेद्द्रव्यमिति
शास्त्रस्य निर्णयः एकासने चक्रमध्ये निविष्टा येन राधमाः
भुञ्जाना एकपात्रे वा ने पनञ्जि सदारुणे एकेन चषकेना
पिये पिवंति परास्थने नेयांति नरके घोरे मोहादज्ञान

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नोपिवा नैवस्पृशेत्कुलद्रव्यमुच्छिष्टान्विनपाणिना प्रद्या
त्पाणीवाथेत्कुलद्रव्याणिदापयेत् निजपात्रास्थतं
वीरोभैरवायापिनार्पयेत् अर्पणेसिद्धिहानिःस्यात्क्रुद्धा
भवन्तियोगिनी गुरुशक्तिसुतानाञ्चगुरुजेष्ठकनिष्ठयोः
उच्छिष्टंभक्षयेत्स्त्रीणांनाभ्योनोच्छिष्टमर्पयेत् सुविचार्य
पिवेन्मद्यंशाक्तउच्छिष्टंपरामस्थतं वीरोच्छिष्टंचर्वणञ्चचर्व

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
९५

येत्कुलनायकः कनिष्ठेभ्यः स्वशिष्येभ्यो दद्याद्बुद्धिष्टमेवहि
दद्यात्स्नेहेनयोन्येभ्यः सभवेदापदांपदं डौद्देसीत्यंपरीहासं
प्रलापंबहुभाषणं भयंक्रोधंवितण्डांश्चचक्रमध्येविव
र्जयेत् श्रीचक्रमध्येयद्दृत्तंशुभंवायदिवाशुभं प्रभातेत
न्नवक्तव्यमित्याज्ञाशंभुनाकृता त्यजेन्निष्ठीवनंचक्रेतथा
धोवायुनिर्गमं अन्योन्यंचधर्षकंमैत्रीनाउयेत्क्वदाचन प्रा

65

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्या विनातु यस्यानं यस्यानं मन्तुनाविना यस्यानं न तर्पनै ही
नं तस्यानं निष्फलं भवेत् विनाश्रुद्धात्विते स्त्रीर्ये नर्पयेत्र
कदाचन तर्पणं निष्फलं विद्यात् क्रुद्धा भवंति चण्डिका ब्र
ह्मज्ञानी कुलाचारे सुरां पीत्वा स्खलन्मुहुः भूमौ निपतति
तस्यां गे मिलन्ति यदि देवाः यावत्कालं देण्ड संख्या ब्रह्मलो
के महीयते पीत्वा पीत्वा पुनः पीत्वा पुनः पतति भूतले उ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
९९

66

स्यायचपुनः पीत्वापुनर्जन्मनविद्यते पीत्वालिङ्गकुलाचारे
प्रमत्तोयोवनोन्नतो कोटिजन्मार्जितंपापंतत्क्षणादेवनाशये
त् पीत्वापीत्वाजपित्वाचमुक्तः कोटिकुलैःसह ब्रह्मलोके
वसेन्नित्यंसत्यंसत्यंहिनिश्चितं नदेवलयमाप्नोतिनपुनः
प्रपन्नेदिह अथमातृकाभेदतन्त्रे श्रीदेव्युवाच मद्यदानेम
हापुण्यंसर्वतन्त्रेषुकृतंमया जातिभेदेनकथितमिदानींतु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्वकाशाय शंकर उवाच सर्वयज्ञाधिपो विघ्नः संज्ञायो नास्ति
पार्वति सौत्रामण्यां महायज्ञे चत्वारो ब्राह्मणादयः ब्रा
ह्मणस्य महामोहं मयदानं प्रियम्वदे ब्राह्मणः परमेशा
नि यदि पानादिकं चरेत् तत्क्षणे शिवरूपो सौ सत्यं सत्यं
हि शैलजे तोयेनोयं यथा लीनं तेजस्तेजसि वा यथा
घटे भग्ने यथाकाशं वायो वायुर्यथा प्रिये तथैवमद्यपा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
८७

नेनब्राह्मणोब्रह्मणिप्रिये लीयतेनात्रसन्देहः परमात्मनि
शैलजे मद्यपानंविनादेविनज्ञानंतुनलभ्यते अतएवहि
विप्रोहिमद्यपानंसदाचरेत् वेदमाताजपेनैवब्राह्मणोन
हिशैलजे ब्रह्मज्ञानेयदादेविनदाब्राह्मणउच्यते देवानांमा
स्तंब्रह्मतदिदंलौकिकीसुरा सुरत्वंभोगमात्रेणसुराते
नप्रकीर्त्तिता मंत्रत्रयंसदापाठ्यंब्रह्मशापादिमोचनं

६७

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्रकृ्वीतद्विजेनैवतदाब्रह्ममयीसुरा हविरारोपमात्रे

णवक्रिदीप्तोयथाभवेत् पापमोचनमात्रेणसुरामुक्ति

प्रदायिनी अतएवहिदेवेशिब्राह्मणःपानमाचरेत् स

ब्राह्मणःसवेदज्ञःसोग्निहोत्रीसदीक्षितः बहुकिंकथ्यते

देविसएवत्रिगुणात्मकः श्रीचंडिकोवाच कारणेनमहा

मोहंतनिर्मील्यनशिवास्यच श्रुतंवेदपुराणेषुतनववक्त्रे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
८८

सुरेश्वर अग्राह्यंतव निर्माल्यमग्राह्यं कारणं विभो स्पष्टावा
क्यं महादेव कथं वदसि योगभृत् श्रीशंकर उवाच शृणु
देवि प्रवक्ष्यामि यन्मां त्वं परिपृच्छसि तत्तत्सर्वं प्रवक्ष्यामि
सावधानावधारय चतुरशीतिलक्षेषु सहस्रेषु तथैव
हि भ्रमन्नेकतने जीवस्ततो मोक्षस्य भाजनं एतन्मध्ये महा
स्नानं यदि स्यात्ही रवद्दिने तदा मोक्षमवाप्नोति भ्रमणंकस्य

68

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वाभवेत् श्रुतएवमहादेविशुभभावंमयाकृतं यस्यजन्मन

म्र्वर्त्त्वसकण्ठंमोक्षभाजनं यस्यपापाधिकंदेविसकण्ठंस्व

र्गभाजनं श्रुतएवमहेशानिशुभभावंमयाकृतं निर्माल्ये

नभवेत्स्वर्गोनिर्वाणंस्तरयाभवेत् पापयुक्तोपिचाण्डा

लोनिर्माल्यंगल्लनेयदि तदामोक्षोभवेत्सत्यंशिवरूपोन

चान्यथा महापातकयुक्तेनकारणंयदिपीयते ज्ञाना

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
८५

न्मुक्तिं लभेत्सत्यं जातिभेदादिकं नहि सर्वजातिषु निर्वाणं ज्ञा
नेन परमेश्वरि अन एव महेशानि ग्रमभावं मया कृतं गम
भावार्थं यद्धाक्यं परीक्षासार्थमेव च तत्तदर्थेन तद्धाक्यं न
मिथ्या परमेश्वरि निर्वाणविषये देवि मद्यं परमकारणं
मद्यपानं विना देवि महामोक्षो न लभ्यते चंडिकोवाच
गंगायां ज्ञानतो मोक्षं तत्रैव म्रियते यदि गंगायाश्चापि

6१

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

केनाथकारणंपरडुर्लभं शंकरउवाच सर्वब्रह्ममयी दे
वी सुरादेवीनचान्यथा तस्याश्च षोडशांशै कायागंगा
सुरसजिता निर्वाणतंत्रे श्रीशंकरउवाच शृणुदेवि
प्रवक्ष्यामितत्वंपरमदुर्लभं कृत्वागोपययत्नेनस्व
योनिरिवसुन्दरि मद्यंमांसंतथामत्स्यंमुद्रामैथुनमे
वच पञ्चतत्वमिदंदेविनिर्वाणमुक्तिहेतवे सर्वैश्वर्यं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
८·

परंमोहंमद्यपानेनमैथुनजं मांसभक्षणमात्रेणसाक्षान्ना
रायणोभवेत् मत्स्यभक्षणमात्रेणकालीप्रत्यक्षताभवेत्
मुद्रासेवनमात्रेणपूज्योमेविश्वरूपधृक् मैथुनेनमहा
योगीममतुल्योनसंशयः जन्मांतरेषुदेवेशिमयैवकथि
तंपुरा माहात्म्यंचास्यदेवेशिपुरैवकथितंमया तत्वज्ञा
नमिदंकांतेनिर्वाणमुक्तिकारणं पकवपंचतत्वानि

70

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यत्रैवमेलनं भवेत् नत्रैवाहं प्रगच्छामि नेनरामन्त्र माः
सदा सा नारी कालिका रूपा स्तेन सांप्रलीयन्ते येनराः
सा पुरूपास्तत्त्वज्ञानापरायणाः जीवन्मुक्तास्तेप्रोक्ता
ब्रह्मरूपास्तनान्यथा सायुज्यादि महामोक्षं नियुक्तादन
त्रियादिषु ब्राह्मणाः परमेष्ठानियदितत्त्वपरायणाः
सत्यं सत्यं पुनः सत्यं परतत्त्वे प्रलीयन्ते यथा तोयं तोय

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
७१

71

मध्येलीयते परमेश्वरि तथैवजलवत्सैवायां लीयते परमात्म
नि इतितेकथितं कांतेतत्वज्ञानं विमोक्षदं येनज्ञानप्र
सादेन मोक्षसिद्धिर्नसंशयः दिनिं विना यथा नास्ति
संस्थितेः कारणं सदा तोयं विना यथा नास्ति पिपासाना
शकारणं तमोहन्ता यथा नास्ति भास्करेण विना प्रिये वि
नावह्नि प्रयोगेन यथा किंचिन्न पच्यते विना चंद्रेण

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

देवेशि सुयाहृष्टिर्नजायते मातृगर्भंविनाकांते उत्पत्ति

र्नैवजायते अतएवमहेशानिगोपनेऊहयन्नतः दि

व्यभावयुतोदेविनत्वज्ञानेसमाचरेत् वीरभावयुता

नांचनन्त्वंसेव्यंसदानघे नपशोरालयेकुर्यान्नपशोर्ज्ञा

नगोचरे नपशोसन्निःधानेचनपशोर्दृष्टिगोचरे अ

न्यथापतितकीटस्पर्शनेनहिकारयेत् नैवैवकाम

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
७२

नासिद्धिर्यत्रचक्रंप्रपूजयेत् श्रीचक्रपूजांयःकुर्यात्सरवंशो
द्भवव्ययः अश्वमेधसहस्राणिवाजपेयशतानिच इष्ट्वाय
त्फलमाप्नोतितत्फलंकौलिकार्चनात् वापीकूपतडागानि
दत्वायत्फलमाप्नुयात् तत्फलंकोटिगुणितंयदिचक्रंप्रपू
जयेत् तद्दत्तंमेरुतुल्यंस्याद्धिंडसिंडसमोपमः पुष्पंच
मेरुसदृशंयदिचक्रंप्रपूजयेत् तन्मध्येवर्तितेदेविय

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दिव्याधियुतोनरः शिवबुद्ध्याप्रपूज्योहिभ्रान्तिनत्रविव

र्जयेत् सूर्यस्यप्रतिबिम्बंयत्तोयेचपरिदृश्यति गंगा

तोयेयथासूर्योहीनतोयेतथापुनः सूर्यस्यहूयणेना

स्तिसूर्येकःपरितिष्ठति तथैवपरमेशानिसाधकेना

स्तिहूयणं मंत्राराधनमात्रेणतदात्मानन्मयोभवेत्

अतएवमहेशानिहूयणंनास्तिरेतसि रेतःपवित्र

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
७३

परमं शाक्के मोक्षस्य कारणं एवंविद्रूपायां नारी सवज्ञा
ऊह्नैयदि धनपुत्रैर्वर्जितस्सचंडालो न चान्यथा
इति ते कथितं कांते तत्वज्ञानं विमोक्षदं येषां देहेम
हेशानि तत्वज्ञानं विमोक्षदं येषां देहे महेशानि त
त्वज्ञानं मयोदितं ते पुनर्जननीगर्भे न विशंति कदा
चन जीवन्मुक्तास्तु ते प्रोक्ताः शिवरूपास्तु ते नराः पुर

73

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्वरणरसोल्लासे चंद्रसूर्यग्रहे देविनराणिगणयेत्कदि
न् ब्राह्मणःक्षत्रियोवैश्यस्तथाशूद्रश्चपार्वति नराशि
गणयेद्वेगणयेपवनःसदा सूर्यग्रहणकालाद्धि
नान्यकालःप्रशस्यते सकालःपरमेशानिपरंब्रह्म
समूर्निमान् ग्रहणेचंद्रसूर्यस्यनन्नपेयदिपामरः
सर्वपुण्यंपरित्यज्यविष्टायांजायतेक्रमिः ज्ञानतो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री
७५

त्रेपंचमपटले मायापिमुक्तिमार्गस्यविज्ञेयापरिपन्थि
नी मातृष्टाचजगद्धात्रीमुक्तिदात्रीहिजेश्वर निराकारा
तुसाशक्तिर्ब्रह्मरूपासनातनी निराधाराह्येककलास्व
रूपंचैवविनिःसृता समयाचारतंत्रे गुरुंशिवंतथादेवी
नित्यंचैकेनभावयेत् केवलंशिवरूपोहंत्रितिज्ञाने
समाचरेत् जीवःशिवःशिवोजीवःसजीवःकेवलः

74

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शिवंः पाशावद्धःसदाजीवःपाशमुक्तःसदाशिवः सदा
शिवमयोभूत्वा पंचमुद्रादिकंचरेत् सर्वंब्रह्ममयंप
श्यन्दोषैर्नैवविलिप्यते मोहाद्वाकामतोवापियःकश्चि
दिहवर्तते सोऽधमःसाधकानांचनारकीभवतिध्रुवं
इहलोकेनिंदितस्यात्परत्रनरकंव्रजेत् श्राद्धेशुक्लवि
भागेनद्विधाचारंशृणुष्वप्रिये श्राद्धाचारस्तुविज्ञेयोमका

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
७५

75

रैपञ्चभिर्युतः मकारपञ्चरहितःशुद्धाचारःप्रकीर्त्तितः
कलौविशेषतोदेविश्चार्द्धीचरःप्रकीर्त्तितः षडाम्नायेषु
देवेशिनानातन्त्रेषुदेवताः विद्यामंत्रविभागेनदेवता
श्चार्द्धिताःकलौ अथविजयाध्यानं सिद्धासांशिवगेहिनी
करतलसन्याशाङ्कशांभैरवीभक्ताभीष्टफलप्रदांच
सुभगांसंसारबंधछिदां पीयूषाम्बुधिमध्यनोद्भव

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रसांसम्विह्विलासांपरांवीरारायनपाङ्कांह्रविजयांव
न्देजगन्मोहिनींनिरञ्जरतंत्रेगुप्तवेश्यपामहावेश्यपाकुलवे
श्यपामहोदयाजवेश्यपादेववेश्यपाव्रलवेश्यपाचसन्मथाकु
लजागुप्तवेश्यपासानिर्लज्जामदनातुराप्रच्छभर्त्तीश्रिता
लोकेगुप्तवेश्यपाप्रकीर्त्तिताकुलजाकुलवेश्यपाचमहा
वेश्यपाप्रकीर्त्तितामहावेश्यपाकुलेश्यानिस्वेच्छयाव

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
७८

76

दिगम्बरी कुलवेषधा कुलीनाचवीरपत्नीकुलेश्वरि म
होदयासमीख्यानाखेड्याचिपरीनगा राजवदाहरेयस्मा
द्राजवेषधा प्रकीर्त्तिता शिवंसंयोज्यचक्रेचजपपूजापरा
यणा देववेषधा समाख्याताविष्णुलोकेषुपूजिता शिवं
संयोज्यचक्रेचजप्याचचानन्तरेत् भगलिंगकथाला
पाद्वेबयेच्चपुनःपुनः एवंविधाकुलीनाचेद्ब्रह्मवेषधा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्रकीर्त्तिता दिव्यशाक्तेवरशाक्तेष्वेताःसंज्ञाःप्रकीर्त्तिताः
चन्द्रवर्णोद्भवानांचसंज्ञैताःपरिकीर्त्तिताः वेश्यावद्रम
तेयस्मात्तस्माद्वेश्याप्रकीर्त्तिता वर्णसंकतोजाताःसर्वा
वेश्याप्रकीर्त्तिताः जलमार्गगतायाचसावेश्यामोक्ष
दायिनी चुंबनालिंगनंचैवरतिविग्रहदर्शनं श्रामन्त्रणं
विमर्ष्यंचभगलिंगस्यकीर्त्तनं वेश्यानांचजपोगेदेशं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री
७७

77

कौरेणप्रोदिते जपांगेनविनावेध्यानकुर्याद्विरसंगमे
जपांगेप्रसहेकुर्यात्स्वशिवैःसहमोदिनी निशायांप्रजपे
मंत्रेस्वयन्त्रेशिवयोगतः वधूनांजपमात्रेणपुरश्चरणमु
च्यते विपरीताजपेमंत्रेसाकालीनात्रसंशयः योषितांमं
त्रसिद्धिःस्याद्विपरीतरतौप्रिये विपरीतरतौजप्यासर्वस
म्पत्तिमालभेत् विपरीतरतौजप्यानिर्वाणपदवींव्रजे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न विपरीतरतौजम्माकालीवह्निहरेर्भुवि विपरीतरता
कालीविपरीताविनारिणी विपरीताचयावेश्यासा
कालीनात्रसंशयः योविह्नियानसिद्ध्यंनिविपरीतर
तिंविना विपरीतरतावेश्यात्रिषुलोकेषुपूजिता गा
ढमालिंगनंदत्वाचुम्बयित्वापुनःपुनः कटाक्षैदर्शि
येद्यंत्रंदक्षिणाकौलिकीरिता एवंवियाप्ररश्वयी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
७८

वेश्यायामस्त्रकुलेश्वरि एवं विधाभवेद्वेश्यानवेश्याकुल
टाप्रिये कुलटासंगमाद्देवि रौरवंनरकंव्रजेत् वीर
शक्तिर्भवेद्वेश्यासाशाक्तास्वस्वपाथने पुरश्चर्यीकृता
वेश्यायोजपेत्कुलसाधने शिवलिंगगतासाक्षीशिव
लिंगगतासती शिवलिंगगतावेश्यासाक्षीसापरि
कीर्त्तिता योनिश्चजनिकामातालिंगश्चजनकःपिता

78

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्तभावंपित्रभावमुभयोःपरिचिंतनं लिंगरूपोमहा
कालोयोनिरूपाचकालिका तयोर्योगपरायन्यातयोर्यो
गपरोमहान् तयोर्योगःपरोधर्मःतयोर्योनःपरःसुखः
स्वभैरवंविनावेष्पाशिवपूजाकरोतिया रौरवेनरके
चोरेवमेदाहूतमेशवं स्वभैरवंविनावीरंमनसानैव
संस्मरेत् संस्मृतेनरकंयातिमहाव्याधिपराभवेत् ना

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
७९

नावीराश्रितावेश्यापश्चवेश्याकुलेश्वरि सावेश्यानर
कंयातिसत्यंसत्यंनसंशयः कामाद्वालोभतोवापिधनाद्वा
वरवर्णिनि पशुसंगगतावेश्यारौरवंनरकंव्रजेत् नाना
वीराश्रितावेश्यापशुसंगरतायंचया वर्जनीयाप्रयत्ने
नकुलसाधनकर्मणि योज्याचेत्सिद्धिहानिःस्याद्दुष्टवे
श्याकुलार्चने रोगःशोकोभवेत्तस्यायनहानिःक्षणोक्ष

७९

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

एतस्मात्सर्वप्रयत्नेनस्वशिवंचसमाश्रयेत् जपपूजा
दिकंवेष्यास्वशिवेपरिकल्पयेत् प्रत्यिनाकामसम्प
न्नासदारमणामुत्सुका सर्वसिद्धिप्रदावेष्याकालिका
रूपधारिणी पितृभूमिःसमाख्यातासदाशिवनिवा
सिनी शिवपवाशिवाज्ञेयोलिंगहूपधरोयतः शि
वस्थानेश्मशानस्थानेस्याचश्मशानेऊलजागरहं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री· प·

80

अष्टम्यां च चतुर्दश्यां पापघ्न्योरुभयोरपि श्मशाने नागतो

नार्चेद्धीरस्तु पशुवद्भवेत् तद्यंत्रं पूजितं येन सर्वं यंत्रं प्र

पूजितं तत्र संपूज्य संजप्य निर्वाणपदवीं व्रजेत् मातृमु

खे पितृमुखे दत्वा कालीसनातनी सर्वपापविनिर्मुक्तो

निर्वाणपदवीं व्रजेत् वेदेभ्यो जायते कर्मकर्मणा

बंधनं भवेत् वैदिकं कर्म संत्यज्य स्वरं तेषु सदाज

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पेत् आगमोक्तपतिः शंभुरागमोक्तपतिर्गुरुः सप
तिः कुलजायास्तु नपतिस्त्वविवाहितः विवाहित
पतित्यागी हृष्ठणं न कुलार्चने विवाहितपतिं नै
वत्यजेद्वेदोक्तकर्मणि आगमोक्तपतिस्त्वातास्त्वाग
मोक्तपतिः शिवः सिद्धविद्यानसिद्धंतिस्त्वागमोक्तप
तिंविना॥ आगमोक्तपतिर्देवि योषितां मोक्षदायकः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
८८

कालीनैवयजेद्योविद्वानमोक्षपतिंविना कुलज्ञागुरु
वेदेविपतिंनैवरणंचरेत् नदासागमवेश्यापास्यात्कु
लज्जाचपतिंविना गमवेश्याभवेत्सैवकुलमार्गप्रव
र्तिना कुलमार्गप्रहन्नायासासुक्तानात्रसंशयः कुल
जागुरुवेदेवियदिपत्यन्तकामभवेत् परजवेनिश्च
नेश्यापाप्यथवाकुलीनामभवेत् सुकोत्मारणकालं

8'

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्तनिर्वाणंविद्धिपार्वति नकालस्तुमहाकालःकुलमा
र्गप्रवेशिनां श्रृक्रोत्सारणकालेत्तुविज्ञापयन्तिसाध
कं कुलीनाप्रजपेन्मंत्रंजपांगेननिराकुलं श्रृक्रोत्सा
रणकालेत्तुकायेनमनसापिवा श्रृंगभंगक्रमेणेव
कुलीनायप्रकाशयेत् श्रृक्रोत्सारणकालस्यज्ञाप
नात्कालिकास्वयं जपांगेःकालिकादेवीमहाकालं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
८२

विमोहयेत्‌ कलौ तावद्ब्रह्मवेश्या चेनाल्पस्य तपसः फलं
बहूनां जन्मनामंते ब्रह्मवेश्या प्रजीयत्‌ त्वत्समा
प्रकृतिः काचिदप्यस्ति भूमिमंडले नतथानन्तमाश
क्तिस्त्रिषु लोकेषु विद्यते सा चैव दक्षिणाकालीमद
नातुरविह्वला तस्या शिवो महाकालः सत्यं सत्यंन
संशयः षोडशाब्दा यदासास्या काली विक्रमतत्प

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ग तारापञ्चदशाह्वाचैनचतुर्दशाह्वाचसुंदरी त्रयो
दशाह्वाचोन्मुखीस्याद्द्वादशाह्वाचभैरवी एताद्दशपञ्च
णोपीत्वाब्रह्मवेषपाकुलेश्वरि महामाधीसमाख्या
ताविष्णुलोकेषुदुर्लभा स्वर्गेमर्त्येचपातालेयायानि
ह्यतिचांगना सर्वासामपिभर्ताचदिव्योवीरश्चसाधकः
योगीदिव्योयदावीरःसर्वनारीपतिर्भवेत् दिव्योपि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
८३

वीरभावेनसर्वंजानुजन्मवांयजेत् ॥ श्रमदेवप्यामह्यादेवप्या
ग्रयोध्यामपुराप्रिये मायाचक्रलदेवप्यास्यान्महीदया
चकाशिका कांचीवराज्ञदेवप्यास्याहेवदेवप्याश्रवं
तिका द्वारावतीव्रह्मदेवप्यासमेतामोक्षदायिकाः कु
लीनाभवतीसाक्षात्कालीनारासरस्वती कुलीनाभै
रवीराधाकुलीनाछिन्नमस्तका कुलीनासुंदरीदेवी

८३

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऊलीनामहिषमर्दिनी ऊलीनाभुवनाबालाऊलीना
बगलामुखी ध्मावनीऊलीनाचमातंगीऊलीनाक्षि
ये ऊलीनाचान्नपूर्णास्यात्रिपुरान्वरिनातथा पतिव्र
ताऊलीनाचसतीसाधीमहोदया ऊलीनामंत्रयंत्रा
णांसिद्धिदानात्रसंशयः ऊलीनादेवकन्याचऊलीना
योगिनीगणाः रंभोर्वशीरतीरामानिर्लीनमाऊलसं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
८४

सुंदरी प्रतास्सर्वाः पृथिव्यांच विहरंतिकुलात्मजाः कुल
जाकुलवेश्यायाकुलधर्मपरायणा पशुभर्त्रीस्त्रिताले
लाकामकौतकलालसा कुलवर्त्मक्रमेणैव साचस्या
द्रमणोन्हकाविदग्धावीरभावेनवीरारायननत्परा
कुलजाकुलवेश्याचेद्दीरमेकं समाश्रयेत् संत्यज्यप
शुभर्तारं कुलमार्गे प्रवेशयेत् कुलमार्गसमाश्रित्य

४५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वीरमेकंसमाश्रयेत् कुलमार्गेप्रवृत्ताचेत्पतिहीना भवेद्यदि कुलजावाकुलीनावापरजन्मनिजायते कुलधर्मरतापाप्ताकुलधर्मेप्रकाश्यवा पूजार्हा सामहेशानिपतिहीनांनपूजयेत् लोकाचारक्र मेणैवपूजार्हालजितायदि तांविहायमहेशानिकु लजान्वप्रपूजयेत् कुलीनादर्शनेनैवसर्वपाप

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नयोभवेत् गंगास्नानसहस्रमात्रेणयथापापक्षयोभवेत् कु
लजाचकुलीनावन्मत्रतन्त्रफलप्रदा महावेश्या
भवेत्सैवसर्ववेश्याफलप्रदा यासांचसिद्धिविद्यानां
प्रशस्तायाकुलार्चने सैवशक्तिर्विशेषेणसर्ववेश्या
प्रकीर्त्तिता कुलजानांप्रशस्तायाकुलीनावत्कुलेश्वरि
सर्ववेश्याहीनजातौसर्वसिद्धिप्रदायिनी विहि

श्री॰
८५

८५

॥

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तान्योहीनजातांपूजयेद्भवनीयतिः ब्रह्मचारीगृही
वापिविहितान्यानचार्चयेत् अर्चयेत्सिद्धिहानिः
स्यादुःखंतस्यपदेपदे हीनजांविहितांरम्यांमनसा
चप्रपूजयेत् नद्योगंवर्तिनयेद्धीमान्छनमष्टोत्तरं
जपेत् जन्माप्रणम्यदेवेशिभक्तद्रव्यंनिवेदयेत् कामा
द्वालोभतोवापिहीनजांयदिगच्छति । रौरवेनर

श्री॰
५८

४६

केयाग्निहीनजासंगमेनच हीनजासंगमेदेविमन
सानसमरेत्कलौ कुलधर्मप्रवृत्तोयःसमुक्तोनात्रसं
शयः कुलधर्मप्रवृत्तायासासुक्तानात्रसंशयः अने
कजन्मनानेनेकुलधर्मेप्रवर्तने कुलधर्मेविनादेवि
नचमोक्षंप्रजायते कुलपूजांविनादेविकालीनाग
नसिद्धति कुलपूजांविनादेविसुन्दरीनैवासिद्ध्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्ति कुलपूजां विना देवि पंचमी नैव सिध्यति कुलपू
जां विना देवि भैरवी न व सिध्यति कुलपूजां विना
देवि छिन्नमस्ता न सिध्यति कुलपूजां विना देवि
तत्वज्ञानं न जायते तत्वज्ञानं विना देवि निर्वा
णं नैव जायते निर्वाणं श्रेय संप्राप्य न स योगे प्र
वर्तते निर्वाणं श्रेय संप्राप्य मूलं च कुलमंदिरे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰ ९० 87

पंचमैपूजयेत्कालींकुलीनाकुलमंदिरे ब्रह्माविष्णु
श्चरुद्रश्चईश्वरश्चसदाशिवः इंद्रादिदशादिक्पाला
श्चादित्यादिनवग्रहाः असितांगाद्योयेयेभैरवाश्च
स्कंदादयः कुलपूजाकृताःसर्वैःकृत्वाप्येकुलिनागर
हे शक्तिंविनामहेशानिशक्तिमंत्रेनसिद्ध्यति सर्वे
षांशक्तिःमंत्राणांशक्तिःसिद्धिप्रदायिनी नटी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कापालिकावेषधारजकीनापितांगना योगिनीस्वप
दीशौंडीभूमैद्भनयातथा गोपनीमालिनीरम्याज्ञा
सोकार्यप्रभेदतः चतुर्वर्गोद्भवानांचप्तताःसंज्ञा
प्रकीर्तिताः पूजाद्रव्यंसमालोक्यन्तत्पगीतपराव
य चतुवर्गोद्भवारम्यासामानटीपरिकीर्त्तिता पूजा
द्रव्यंसमालोक्यसर्वेत्तांऊरुतेचसा सर्ववर्गोद्भवा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
८८

४४

रम्याकापालीसाप्रकीर्त्तिता पूजाद्रव्यंसमालोक्यवेश्मण
वद्रन्तामिच्छुका सर्ववर्णोद्भवारम्यावेश्यासापरि
कीर्त्तिता पूजाद्रव्यंसमालोक्यरजोवस्त्रप्रकाश
येत् सर्ववर्णोद्भवारम्यारजकीसाप्रकीर्त्तिता पूजा
द्रव्यंसमालोक्ययंत्रसंस्कारतत्परा सर्ववर्णोद्भवार
म्यानापितस्यस्वतास्मृता पूजाद्रव्यंसमालोक्यया

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

योगमाहरेत्स्वयं सर्ववर्णोद्भवीरम्यायोगिनीसाप्र
कीर्त्तिता ध्वजाद्भवंसमालोक्यऊलजावीरमाश्रयेत्
संत्यज्यपशुभर्त्तारंकर्मचंडालिनीस्मृता विपरीतर
तापत्येपायायितेपदछाति सर्ववर्णोद्भवारम्या
शौंडीसापरिकीर्त्तिता सर्वदायंत्रसंस्कारोयस्याश्च
परिजायते सैवभूमीद्भजारम्यासर्ववर्णोद्भवाप्रिये

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री०
८९

8a

आत्मानं गोपयेद्यावत्सर्वदा पञ्चसंकटे सर्ववर्णोज्ज्वाला

ग्यागोपनीसा प्रकीर्तिता पञ्चाङ्ग्वसमालोक्ययामालाप

रिनिर्मिता सर्ववर्णोज्ज्वालाग्यामालिनी सा प्रकीर्तिता

शाक्तभावे महेशानि तां सा च कौचिदाहरेत् संध्यो

पपंचमं तत्त्वं तर्पयेत्कुलमंदिरे अंगुष्ठानामिका

योगाद्धामहस्तस्य पार्वति तर्पयेत्कालिकां वीरः सा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सायुधांसपरिवारकां अंगुष्ठोभैरवोदेवोनामिकाश
क्तिरुच्यते शिवशक्तिमयायोगात्तर्पयेद्धोरदक्षिणा
तर्पणंत्रिविधंदेविश्रेष्ठंमध्यंकनीयसं श्रेष्ठंच
दिव्यभावस्यवीरभावस्यमध्यमं वानीयसंपशू
नांचस्यादियंत्रेजलेक्रमात् इतिनिरुत्तरतंत्रेशिवशि
वासंवादेचतुर्दशःपटलः श्रीवाणीचारणाम्भोजे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰ ९॰

भक्तिरस्तु सदा मम आचारसारतन्त्रे पञ्चमपटले
श्रीभगवानुवाच समयाष्टकं प्रवक्ष्यामि शृणुष्वैका
ग्रमानसः येन विज्ञानमात्रेण सिद्धो भवति साधकः
घातयेन्नोपयेन्नद्धिंदयेन्नविलोकयेत् पूजयेन्ना
वयेन्नैवर्जयेन्नजुगुप्सयेत् कामंक्रोधं च मात्सर्यं
विकारं चेंद्रियोद्भवं निद्रालज्जादौर्मनस्यं घातयेद

१०

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ष्कं प्रिये मंत्रमुद्रादिसूत्रं च योगिनीवीरसंगमे भैर
वागमनाचारमेतत्सर्वं प्रगोपयेत् देवं गुरुं सुरां विद्यां
साधकं योषितं तथा शुभाशुभं कर्म चैवन्निंदयेन्नक
दाचन कन्यायोनिं पशुक्रीडां नग्नां स्त्रीं प्रकटस्तनीं
सूतविग्रहं क्लीवं च पापात्मा यो विलोकयेत् देवं गुरुं
तथा साधं स्वभक्तिं चात्मानमव्ययं भक्तितः सकलाने

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
९२

तानपूजयेद्वत्प्रयत्नतः गुरोर्वाक्योपदेशंच समास्थ्यंकीती
र्यदेवता स्वधर्मंचकुलाचारं सदानत्वेनभावयेत् अ
गम्यागमनंचैवधूर्तगोष्ठीप्रवंचनं अन्तनंपापगोष्ठी
चवर्जयेत्सिद्धिसाधकः विण्मूत्रंशोणितंक्लेदंहीनां
गीपिशितंस्मरां कपालाहरणंचैवभ्रष्टोनेवर्जयग्ग
येत् इत्येवंसमयाचारंयःकरोतीहसाधकः संप्राप्य

९

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

देवीसङ्गावंजीवन्मुक्तिंचगच्छति अनेनचीनाचारेण
त्वांसमाराध्यसाधकः यत्वन्यल्लभतेवस्तुतन्नास्तिभु
वनत्रये द्वितीयपटले तारिणीदक्षिणाकालीनेव
चीनक्रमंविना महाचीनक्रमाचारपरःसाधकसत्त
मः तारिणींप्रजपन्विद्यांकुलकोटीःसमुद्धरेत् नंदंति
पितरस्तस्यगाथांगायंतितेमुदा अपिनःस्वकुले

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
५२

कश्चित्कुलज्ञानी भविष्यति सधन्यः सचविज्ञानी सकविः
सचपंडितः सकुलीनः ससुकृती सवनी सचसाधकः स
ब्राह्मणः सवेदज्ञः सोग्निहोत्री सक्षोत्रियः सतीर्थसेवी सपी
ठेश्मसानिवासी ससर्वदाः सव्रती सोमपायी सयज्वा स्वी
सचवैमज्ञः सवैसवः सयोवक्ष्मसमोरः सचगाणपः स
हाचीनक्रमाचारैस्तारिणीयः समर्चयेत् सविदासव

92

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

योर्मध्येमम्बिदेवगरीयमी भद्दिनायांचवत्तानायांसिद्ध
योबोयवरूपिणी स्वसाम्बिदञ्जम्लिनी विजयासंबिदंङ्क
रा वैसवीनुलसीनंगानेजोवल्लीरसेश्वरी विमर्षाह्रे
नुरत्नाचदेवीलक्ष्मीर्महोदरी समयामोहिनीगौरीसि
द्धिमूलीमहोदरी मान्तुलानीसिद्धिरूपासिद्धविद्यासर
स्वनी वाग्वादिनीसदानंदाश्नानंदापददायिनी यानि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
५३

१३

चैतानिनामानिसेवयोत्थितिङ्मूलिकांसमाप्नोति परंवि
र्याभुक्तिंमुक्तिंप्रजायते सामर्थ्यंरहितेहैयेकर्थकर्माणि
कारयेत् विनापिममयांप्रजाऊत्रापिनश्वभोदया त्राले
गुरूतेचोत्थायभक्तितःपापनाशिनी तथासूर्योदयेजा
तेमध्येद्वैभद्दितातया तथापराह्नसमयेविहरेत्पाप
नाशिनी अर्द्धरात्रेविशेषेणवांछितार्थफलप्रदा वि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नापिसमयादेविजपपूजादिकंकथं नैवसिद्धिमवा
मोतिअभिचारायकल्पते अपमृत्युहरंनॄनरोगशो
कविनाशिनी दुष्टशत्रुप्रशमनीसर्वलोकानुरंजि
नी सिद्धयोप्यनिमाद्यास्तस्यहस्तेव्यवस्थितः का
यकंवाचिकंचापिमानसंचापिदुष्कृतं एतत्सर्वेन
येयातिब्रह्महत्यादिकंतथा सशिवःसचयोगी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
१४

९५

शः सच मुक्तः सर्वीन तथा स एव विमुक्तः समुक्तः समया
येन पालिता समया भञ्जिता येन समया राधिता तथा
समया पालिता येन समुक्तः सर्व पातकै भक्षयित्वा
च समयां ये मंत्रं जपेन्नरः सम्य कालमवाप्नोति सत्य
सत्य वरानने विनापि समयां देवि मंत्रं जपति नित्य
शः कल्पायुः सभवेत्सयोदेवता कोपयेद्ध्रुवं स्नानं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

देनविनाभ्रंशोनहित्वपंक्तिदेवताः द्रव्यसृष्ट्यादिकं
सर्वमानंदार्थविभावयेत् ध्यानंदेजायतेमानेनतम
त्तत्रेनकदाचन ध्रतिपानाभवेत्मत्रोजपपूजादिनि
ष्फलं बुद्धिनाशोभवेद्देविश्वनपवमितंचरेत् स्वस्वा
र्थंभक्तयेत्रैवश्रापदस्थपदेपदे ध्रतिसंदोभक्तोड़ःखं
लोकनिंदाचजायते इत्येवंसमयाचारःकथितस्त्व

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वरानने द्वविंशोयनार्थेचमंत्रेश्टणुमहेश्वरि अथम
स्विद्धोथनं ॐसर्वदेवलसंभूतेब्रलप्रतिमदानचे
भैरवाणांचत्व्यर्थपविताभवसर्वदा ॐब्रालणेपेन
मःस्वाहा ॐसिद्धिमूलिप्रियेदेविहीनबोधप्रबोधि
नि राजाप्रजावशंकरिशाड़्कंटत्रिशूलिनि ॐपवित्र
यायैनमःस्वाहा ॐअत्तानेन्यनदीमाग्रेज्वालायेत्ता

श्री॰ ५५

१५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नद्रूपिणि आनंदस्याङ्गतिप्रीतिंसम्यग्ज्ञानेश्वयच्छमे
ॐह्रींवैष्णव्यायेनमःस्वाहा ॐनमःस्वामिनमः स्वामि
योगमार्गप्रदर्शिनि त्रैलोक्यविजयोमातःसमादिफ
लदाभव ॐक्लींरुद्रायेनमःस्वाहा ॐअमरतेअमरतोद्भ
वे अमरतवर्षिणिअमरतमाकर्षयअमरतमाकर्षयासि
द्धिंदेहि अमुकंमेवशमानयस्वाहा अथसंविनामा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१८

नि त्रैलोक्यविजयासिद्धासिद्धिदासिद्धिमूलिका ज्ञानेसं
वित्संविदांचश्यामाभंगारसालया योगदायोगसंसेव्या
योगमार्गप्रकाशिनी ब्रह्माणीब्रह्मसंभूताब्रह्मानन्द
प्रदायिनी वाग्देवतावशाकरीविजयाविजयप्रदा स
माधिवरदाज्ञाननाशनीत्येकविंशतिः श्वेतरक्तपीत
कृष्णपुष्पभेदाच्चतुर्विधा ब्राह्मणीश्वेतपुष्पाचन्द्रवि

96

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यारक्तपुष्पिका पीतपुष्पाचवैश्यास्याच्छूद्राचकृष्णपुष्पि
का दुग्धयोगेनविजयाकेवलानंदवर्द्धिनी महातेजस्क
रीचत्वचर्दोषादिविनिवारिणी साघृतजलयोगेनसर्वा
जीर्णविनाशिनी हृतेनमेधामायत्तेवाग्देवीवशकरा
रिणी प्रतिभाप्रभूतमांयत्तेपीवर्णाचातिनिर्मला
कासदोषानशोषांश्चमधुनामहनाशयेत् सैंधवेनम

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री· ८७

९७

ह्यावक्षिप्रदास्याह्लवणेनच शितयाथ्यगुडेनापिस्थूला
म्लपित्तनाशिनी अतिसारोपशमनीश्वासकाशप्रम
र्दिनी आमवातसमुद्भूतग्रहणीवादिनिवारिणी सर्वै
र्वामधुरैर्युक्तासर्वामयविनाशिनी ज्ञानविज्ञानदात्रि
णपस्थलमार्गप्रकाशिनी बहुनात्रकिमुक्तेनकेवला
चित्स्वरूपिणी प्रकाशितानवस्नेहात्सर्वतं ॥

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्रम्हगोपिता मेविदामवयोर्मध्येमंविदेवगरीयसी
संवित्त्रयोगमेतेनेहकर्तव्यःमाधकोत्तमैः एककालेद्वि
कालंवात्रिकालंपंचकालकं नोलकंवातदर्द्धवातोल
कद्वयमेववा नचन्यूनाधिकामात्रायथाचरतिनिष्फशः
न्यूनाधिकायांमात्रायांफलंतत्त्वनजायते तस्मात्प्रमाण
मात्राहिकर्तव्यासिद्धिमिच्छता तारातंत्रेतृतीयपटले

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१८

संविदानंदयोगेनयः कारणमदोभवेत् सएवपर

मानंदोब्रह्मसायुज्यदायकः तस्माङ्कासिद्धिमूलि

ऊलीनः कारणंपिवेत् विनानंदसंविदायाः पानंय

त्कारणस्यच तत्तुनानंदजनकंह्युद्देववचोयथा द

ष्टिमानसवाक्कायैर्यावन्नभवतिभ्रमः तावत्पानंपशु

वीनपशुपानमतः परं नयनाग्निवाणसंख्या ।

९४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कश्चित्तु परमेश्वरि मद्यपानं प्रकर्तव्यं ममाज्ञा न कदाचन

मद्याभावे ताम्रपात्रे गव्यं दद्यात् हुतं विना अथवा वितरेत् ना

म्रे मधु दुग्धरसोद्भवं नारिकेलोदकं दद्यात् कांस्यपात्रेथ

वा द्विजः मांसाभावे तु लसुनं पिण्याकं लवणादिकं गो

धूमं हिंसडिंबं वा शुद्ध तैलेन भर्जितं मांसं वा वितरेत् सं

वीमूलमंत्रेणाभिमंत्रितं मीनाभावे तु कूष्माण्डं सुदग्धं सुप

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री·
५५

रिस्कृतं जंबीरं रक्तशाकं वा सुपक्वं विनिवेदयेत् दिव्यं
देव्यग्रतः पानं वीरं वीरासनस्थितं संस्काररहितं पानं प
शुपानं तु गद्यते यत्पानं हृषणं प्रोक्तं प्रायश्चित्तं तदेव
हि सर्वैश्वर्यप्रदं मोक्षदं मंत्रीसंस्कृतपानतः दीपनाशो
घटे भग्ने पात्रे वा पतिते भुवि सप्ताहं च कृते पाने श्री
चक्रं कारयेद्बुधः ज्ञानतंत्रे द्वितीयपटले । देव

९१

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नागुरुमंत्राणामेकंकृत्वाजपेन्नयः अर्थमुद्दिश्यविश्वं
द्रतस्यासिद्धोभवेन्मनुः अनन्यचित्तानवान्कृत्वागुरोराज्ञाम
विश्वमेतत् विश्वंचमंत्रदेवंचआत्मानंदेवतोपमं भूत्वा
सदाजपेद्यस्तुतस्यासिद्धोभवेन्मनुः ध्यानोक्तमूर्तिमंत्रं
चएकभावेनयोजयेत् नस्यैवमंत्रसिद्धिस्तुजायतेहि
जपुंगव चराचरंब्रह्ममयंयःपश्येत्साधकोत्तमः नी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१००

वोऽहं मम मं ज्ञानं मे ध्यानं मे ध्येन तथा प्रभुनः आत्मतत्वं जग
त्सर्वं सर्वं शिवमयं तथा तेन विप्रेंद्र मुक्तः स्यात्तत्वसत्व
न संशयः नारद उवाच कृतम्रयात्मको देवब्रह्मणवस्तव
वत्कृतः उच्चार्यमाणो देवेशानादः कस्मादुपस्थितः शि
व उवाच न मायारहितं ब्रह्म किंचित्कर्तुं हि शक्यते निरा
कारे निराकारा साकारे प्रकृतिः परा तयोर्भेदो न क

१००

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नैव्योयदीछेदात्मनोहितं नादेनबिंडविप्रेंद्रमकारस्या
द्भुतोविभुः ब्रमावंब्रलरूपंहिस्मरेछ्रक्त्यात्मकंद्विज
शिवउवाच यथात्रब्रह्मणोविप्रतथादेवचराचरं न
थैवप्रणवाज्जातामंत्राःसर्वेद्विजोत्तम वियद्दत्त्वयथा
ब्रह्मतथैवप्रणवोद्विज विंडरेवाविसर्गःस्याद्गह्लैवह्म
निर्यथा स्वस्वकर्मसमादायप्रकृतिर्जीवरूपधृक् न

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१०१

ष्येवमणवोदिव्यनामामेवंमन्त्रुर्भवेत् मंत्रदेवतयोरेव
नास्तिभेदःकदाचन यथाब्रह्मतथाशक्तिर्यथामंत्रस्त
थाध्रुवः तेषांभेदंहिविप्रेंद्रसत्यंसत्येनकल्पयेत् सर्वे
षांकारणंशक्तिर्ब्रह्मादीनांचकर्मसु कर्मणायेनयेनै
वदेवादीनांलयोभवेत् तेनतेनैवविप्रेंद्र सर्वैर्दे
वादयोनरः कीटादयोपिप्रकृतौवसंत्ये ॥

10

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वनसंश्रयः ब्रह्मणेपवनयाशक्तिः स्त्रष्टादौचनयामुने
मुनरावर्तनयस्तेषांस्वस्वकर्मसमाश्रिताः मायापिश्राम
येत्सर्वंयथायंत्रीचयंत्रकं मायापिमुक्तिमार्गस्यविघ्ने
यापरिपंथिनी सातस्याचजगद्धात्रीमुक्तिदाचीनसंश
यः निराकारात्तस्माशक्तिर्ब्रह्मरूपासनातनी निराकार
द्वैककलास्त्रष्टार्थैवैविनिःसृताः तथैवब्रह्मणोविष्ण

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१०२

102

मापिदेवीकलैकया विस्वादयोपिनस्यांवैब्रह्मणोपि
पृथक्पृथक् तृष्णायांपरमायांवैमुक्तिमार्गप्रदायिनी तृ
ष्णायांभूमिदात्रीसामुक्तिमार्गविरोधिनी तस्मादादौद्विज
श्रेष्ठतांमायांवशमानयेत् शास्त्रोक्तविहितंकर्मयदिका
म्यंनकारयेत् प्रीतयेदेवदेवस्यतत्रमायानबंधदा
श्रीनारदउवाच यदिज्ञानात्कृतंपुण्यमज्ञानात्कलुषं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कृतं तयोर्भोगो भवेत्केन एकदा सुरनायक शिव उ
वाच एकदा न भवेद्भोगः पुण्यस्य पातकस्य च श्रा
दैकृतं महत्पापं पुण्येन स्वर्गमाप्नुयात् तदा पुण्यभोक्ता
सप्तयमे द्विजसत्तम पुण्यवसाने पापस्य भोक्ता स्यात्सतु
मानवः एवं पापेन म्रियते तेन तयोर्भोगः क्रमाद्भवेत् नारद
उवाच राम सुक्तात्यजेत्प्राणान्काश्यां वा मरणं भवेत्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१०३

103

त्तानगंगाभवेयस्यमत्सुर्वीपुरुषोत्तमे मुक्तिदेशुवदे
त्रेष्ठनीर्थेष्वेवसरोत्तम दंडंगहीत्वायोविप्रोम्रियतेय
त्रऊत्तचित् संन्यासिनांहिदेवेप्रावानप्रस्याथिकेतथा
श्रन्येषांत्तानिनांदेवकोभोक्ताकलुषस्यच शिवउवाच
देवेनीर्थेचमरणेरामादिनामकोतथा कायव्यूहाद्व
वेन्मुक्तिर्दिग्दंडाभ्यंतरेद्विज तेनैवजायतेनाशः।

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पापस्य कलुषस्य च ज्ञानी प्रथमकल्पस्य पापभोक्ता
भवेन्नहि ज्ञानेष्वण्यन्नमेव विप्र पापं देहान्तरं भवेत्
भ्रमते वायुरूपेण ष्वण्यवंजेन च स्पर्शेन् ज्ञानयोगेन
विप्रेंद्र लिंगदेहं प्रणाशाये लिंगदेहे कृते नाशो मरणा
ल्लीयते विभो आत्मनं तन्मयं कृत्वा सोऽहंभावेन सर्व
दा विचरे द्विज प्राहूलस्यात्मानं परितोषयेत् स

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री॰
१९४

वँ ब्रह्ममयं पश्यन् जीवन्मुक्तो भवेन्नरः नरस्यैव पापपुण्यानि द्वन्द्वयं यानि तानि दाहि जपुनर्जन्म द्विजश्रेष्ठ सत्यं सत्यं न विद्यते इति श्रीज्ञानतन्त्रसंहितीपटलाकतियमश्लोकालिखिताः ॥ संवत् १९४७ भाद्रो ब २९ लिखितं मोतनकौलनि ॥

१०४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri